49րդ ՏԱՐԻ — Թիւ 1216 — Կ. ՊՈԼԻՍ — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 14/26 ՅՈՒՆԻՍ 1905 — 23 ՐԷՊԻՒԼ ԱՒՒԷԼ 1323 — 14 ՀԱԶԻՐԱՆ 1321

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌՕՐԵԱՅ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար
մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՆԿԱՏԵԼԻ ԿԷՏԸ

Դ. ԹԵՒԻՆ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

[illegible]

…ները պիտի բարձրանան ապահովաբար վաղը միւս օր, որովհետեւ Պատրիարքին Նախագահութեանը տակ պաշտօնական հիմնարկէք մըն էր որ կատարուեցաւ Համբարձման տօնի երեկոնը, և եղածը երեւութական ու խաբուսիկ հանդէս մը չէր կրնար ըլլալ բնականաբար, թէեւ գիտել կուտան ոմանք թէ, Հոգաբարձութեան և Նուիրատուներուն մէջ դեռ բանակցութիւններն իրենց վերջին կէտը հասած չեն, ու Տ. Օրմանեան Ս. Պատրիարքը կանխած է հիմնարկէքի հանդէսը, փութացնելու համար Նուիրատուներուն բանակցութեանց ելքը, հնարիմաց ճարտարութիւնով մը, և միւս կողմէ հաճոյքը ունենալու համար վայրկեան մը առաջ զարնելու այդ գերազանցապէս հարկեցուցիչ շինութեան առաջին բրիչը, փառաւոր հանդիսաւորութիւնով։

Այսչափ մը արձագանգ ըլլալով տիրող կարծիքներու, անդրադառնանք հիմա սա պարագային թէ՝ ինչո՞ւ այնքան անհրաժեշտ դատուած էր շինութիւնը այս թեւին և ի՛նչ կարեւոր պակաս էր որ պիտի լրանար անոր հաստատումով։

Նախ բաւեցաւ թէ Հիւանդանոցի արդի բաժանումները շատ նեղ կուգային այժմու հիւանդներուն և ընդհանուր պատսպարեալներուն, ու հետզհետէ համող հիւանդներու աջեւ հաստատութիւնը ստիպուած կ՚ըլլար գոցել իր դուռները։

Երկրորդ՝ տարափոխիկ հիւանդութեանց համար մասնաւոր յարկաբաժիններէ զուրկ էր Հիւանդանոցը իր արդի վիճակին մէջ, և կարելի չէր ըլլար հետեւաբար առողջապահական խիստ Նպաստաւոր պայմաններու մէջ ապրեցնել հաստատութեան բոլոր հիւանդները, որոնք ցաւագին խճողումի մը մէջ, ստիպուած կ՚ըլլային տարիներու սատար թիւ մը պայմանագրութիւնը կնքել ծրիաբար Հիւանդանոցին հետ, մինչեւ իրենց վերջնական բուժումը կամ հանգիստը։

Երկու պարագաներն ալ արդարացի էին իրա՛ւ, և առանց նկատողութեան առնելու հաստատութեան դատարկապորտ պատսպարեալներուն առատութիւնն ու անկորնչելիութիւնը, անհրաժեշտ պէ՛տք մըն էր այս շինութեան ձեռնարկումը, որքան ալ որ ոմանք, տարբեր հայեցակէտներով, աւելորդ կը նկատէին զայն, տեսակ մը քաջալերութեան միջոց ու գրգիռ հանդիսացնելով երրորդ թեւին այդ հոյակապ կանգնումը, պատսպարեալներու համար։

Իրաւ ալ, եթէ այդ շինութեան երեսէն, հաստատութիւնը իր դատարկապորտները պիտի շատցնէր, եթէ իրենց ոտքն ու ձեռքը բռնող մարդիկ ձախողութեան մը հետեւանքով, ափ պիտի առնէին նորէն Նէտիգուլէի այդ հիւրընկալ հաստատութեան դուռները, ու միանալով իրենց նմաններուն անքոյթ և անվրդով, իրապէս թշուառ և անօք հիւանդներուն յատկացուած հացը պիտի ուտէին փառաւորապէս, առանց արժանապատուութեան զգացում մը ունենալու իրենց սրտերուն մէջ, ու յանուն Հիւանդանոցի Նուիրուած գումարները այս կամ այն դատարկապորտին կոկորդը պիտի անցնէին նորէն, երրորդ թեւին շինութիւնը բնաւ արդարացուցիչ պատճառ մը չէր ունենար, և ոմանց ըսածին պէս, ընդհակառակը, քաջալերութեան գետին մը կ՚ըլլար պարզապէս, կարգ մը մարդոց համար, որոնք առանց ո և է հիւանդութիւն մը ունենալու, ի խնդիր հացի պիտի հոն ուղէին դիմել գունդագունդ, Հիւանդանոցը իբր Ազգին Տունը և հետեւաբար իրենց պէս ծոյլ, մակաբոյծ անհատներու իբր պատսպարան նկատելով, որպէս թէ Ազգին պարտքը ըլլար զիրենք կերակրել, անոր ճակտին գի՛րը ըլլար դասալիք մարդիկը ապրեցնել։

Բարեբաղդաբար, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը բոլորովին տարբեր հայեցքներով կը ձեռնարկէ այդ շինութեան գործին, և անոր բուն Նպատակին կ՚ուզէ ծառայեցնել գլուխ ելնելիք գործը։ Ինը տարիներու իր երկար պաշտօնավարութեանը մէջ, Հոգաբարձութիւնը շատ մեծ փորձառութիւն մը ունեցաւ, և ուրախալի երեւոյթ մըն է տեսնել որ այդ մարմնոյն բոլոր անդամները տարուէ տարի կը զգան հաստատութեան բոլոր թերի կողմերը, ի՛նչ բան որ անոր բարեկարգութեան ու Նպատակին կը հակասէ այդ հաստատութեան մէջ, ու յաջորդական ջանքեր ու ձեռնարկներ կ՚ընեն կարելի եղած բարւոքումը տալու համար։

Պզտիկ ակնարկ մը պիտի բաւէ արդէն Հոգաբարձութեան Նախկին տրամադրութիւններուն փոփոխութիւնը տեսնելու հետզհետէ, որուն շնորհիւ էր որ վերջերս բաւական միքրոբներ սըրբուեցան, մաքրուեցան այդ հաստատութեան մէջէն, թէեւ տակաւին շատ ի՛նչ կայ հոն զտուելու և լուծուելու արժանի։

Հոգաբարձութեան դերը այս վերջերս էր որ կարծես աւելի յայտնուեցաւ և պատճառ մը չունինք չյուսալու որ իր առած նոր քայլերը դեղեւկոտ երեւոյթ մը զգենուն նորէն։

Երրորդ թեւին շինութեան այս պարագային մէջ, Հոգաբարձութիւնը այս յոյսը կը ներշնչէ արդէն լիապէս, և որքան որ կրցանք տեղեկութիւն առնել, անոր հաստատումէն վերջ, զգալի համեմատութիւն մը պիտի պահէ պատսպարեալ հիւանդներու, առիթ չտալով որ տարիներով հաստատութեան մէջ մնան անո՛նք ալ, որոնք ապաքինած թէեւ, բազմոցնին լա՛յն կը փռեն հոն, ու տարիներով հիւանդ կը ցուցնեն զիրենք։

Տեղւոյ անձկութեան և հիւանդներու առատութեան պատճառաւ էր որ կ՚ըսէն Հոգաբարձութեան անդամները, խճողեալ և հակառողջապահիկ պայմաններու մէջ, մէկ ամիսէն բժըշկուելիք հիւանդները ամիսներով ստիպուած կ՚ըլլային մնալ հոն, և կարելի չէր զանոնք դուրս հանել հոնկէ։ Սըրահները արդէն լեցուած, նոր հիւանդներ կը համնէին ամէն օր գրեթէ, և ի զուր կարելի կ՚ըլլար տեղ գտնել նոր անկողիններ հաստատելու համար։ Հիւանդները իրարու քով կը պառկէին, մէկզմէկու շունչ կը ծծէին և անմիջական յարաբերութեան մէջ ըլլալով նոյն իսկ տարափոխիկներու հետ, երբեմն կը պատահէր որ վարակուէին մինչեւ անգամ։

Հիմա որ երրորդ թեւը պիտի շինուի, սրահները պիտի շատնան, բաժինները պիտի լայննան, ո եւ է անտեղութիւն չպիտի ըլլայ բնականաբար ու տասը հինգ քսան օրուան մէջ բուժուելիք հիւանդ մը պիտի կրնայ շատ դիւրաւ նոյնչափ ժամանակամիջոցի մը մէջ ապաքինիլ, ու դուրս ելնել Հիւանդանոցէն, որպէս զի իր տեղը ուրիշ մը գայ, և այսպէս Հիւանդանոցը օտար նմանօրինակ հաստատութիւններու կազմակերպութիւնն ստանայ, իր՝ Պատսպարանի ինքնայատուկ պայմաններէն դուրս։

Հոգաբարձութիւնը այս նկատումով գործի կը սկսի, և ա՛յս է իր ընելիքը յառաջիկային, այնպէս որ շինութեան չարժառիթը կ՚արդարանայ և մասամբ առաջքը կ՚առնուի միւս կողմէ մնացական սուտ հիւանդներու խճողումին։

Հիւանդանոցի մը բո՛ւն Նպատակը արդէն ա՛յդ պէտք է ըլլայ, և հոն մտնող հիւանդ մը պէտք է կարելի եղածին չափ փութով բժշկութիւն գտնէ հոնկէ, ու դուրս ելնէ շուտով։ Եթէ չենք սխալիր, մինչեւ այսօր չէ եղած հիւանդ մը որ 10—15 օրէն, նոյն իսկ մէկ ամիսէն ուղէ ինքզինքը դուրս նետել հոնկէ։ Ընդհակառակը տեսնըուած է որ տասնըհինգ քսան օրուան մէջ բուժուող հիւանդն անգամ ձրի խնամք մը տեսնելով իր չուրջ, չաբաթներով ամիսներով փակչած կը մընայ անկողինին, ու վարժուելով անաշխատ ու ծոյլ կեանքի մը, միտքէն չանցըներ երբե՛ք աշխարհի եռուզեռ կեանքին մէջ նետուիլ, իր ճակտին քրտինքովը իր հացը շահելու համար։

Այս երեւոյթներն են որ դժբաղդաբար տեսնուած են ցարդ Հիւանդանոցին մէջ, և անոնց ջնջումին համար է որ առաւելապէս կ՚աշխատի հիմա Հոգաբարձութիւնը, նկատելի կէտ մը ընդունելով իրեն համար այս պարագան։

Ո՛ւր էր թէ Հոգաբարձութիւնը համնէր իր Նպատակին և տեսականօրէն յղացուած օգտակար գաղափար մը գործնականօրէն պսակուէր մօտաւոր ապագայի մը մէջ, միանգամ ընդ միշտ վերջ մը տալու համար յեղյեղուած դիտողութիւններու։

* *

Երրորդ թեւին շինութեան համար կարծիք յայտնողներուն մէջ գտնուեցան սակայն շատեր, որոնք Նուիրուած գումարներէն մաս մըն ալ հաստատութեան մէջ գտնուող Որբանոց վարժարաններու բարւոքման յատկացնել ուզեցին, թէ՛ Աղջկանց և թէ Ս. Յակոբայ Որբանոցներուն կրթապէս այսօրուան ցաւագին վիճակը մանրամասնելով։

Այս սենեակներուն մէջ քանիցս մենք ալ չեղած ենք արդէն Որբանոցներուն ի՛րապէս արգահատելի վիճակը և ո՛րքան չէնքի, նո՛յնքան ալ կազմակերպութեան աչքառու թերութիւնները։

Հիւանդանոցին վրայ խօսուած ատեն, կարելի չէ երբե՛ք զանց ընել կրկին Որբանոց-վարժարանները, որոնց համար սակայն ցաւալի է որ այսքան դիտողութիւններէ և գանգատներէ ետք, ո՛չ ոք կը խորհի դարման մը գտնել և անկումին պատճառները փընտռել։

Շէնքերը նորէն կը մնան իրենց անօրինակ անյարմարութիւններուն մէջ, սաներն ու սանուհիները նորէն կը մնան Նախկին ապիկար ուսուցիչներու ձեռք, զուրկ մտաւորական գոհացուցիչ ու բաւականաչափ պաշարէ, թէեւ խնամակալութիւնը չվարանիր երկայնապատում տեղեկագիրներ հրապարակ հանել նորէն, փայլուն ցոյց տալու համար անոնց վիճակը։

Երրորդ թեւին շինութեան չափ կարեւոր և անհրաժեշտ պէտք մը դարձած է Նաև այսօր Որբանոց-վարժարաններուն շինութիւնն ու կրթական յառաջդիմութիւնը, որուն համնելու համար, իցի՜ւ, բարերար ձեռքեր գըտնուէին, և անկեղծ ջանք մը ըլլար քիչ մը լաւագոյն դաստիարակութիւն տալու սաներուն և սանուհիներուն, որոնք ապահովաբար, հիւանդներէ շատ աւելի երախտապարտ պիտի ըլլային, և որոնց համար ցանուած ոսկիները անշուշտ կրթական չա՛տ աւելի գեղեցիկ և օգտակար հունձք մը պիտի արտադրէին։

ՎԱՀԱՆ ԹՕԹՈՎԵԱՆ

ԱԼՔՈԼԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԵԱՆՔԻ ՎՐԱՅ

Ալքոլ ըսուած թունալի հեղուկին չափ կեանքի, ընտանեկան բարոյականութեան և մարդկութեան վնասակար եղող և ոչ մէկ հիւանդութիւն կարելի չէ երեւակայել։ Հիւանդութիւն մը ո՛րչափ տարափոխիկ ըլլայ ամէն մարդ անոր ազդեցութենէն ազատելու համար կարելի եղած առողջապահական և գիտական միջոցներու կը դիմէ, սակայն ալքոլը այնպէ՛ս է։

Այս յստակ, թափանցիկ և հոտաւէտ հեղուկը կարծես առինքնող տեսակ մը յատկութիւն ունի, երբ քիչ մը մեր ափին մէջ լեցնելով հոտոտենք, բան մը չենք զգար, և երկար ատեն կրնանք զայն անայլայլ պահել։ Սակայն երբ անգամ մը բերաննիս առնենք լեզունիս կը խանձէ, կոկորդնիս կ՚այրէ, բերաննիս համ չի թողուր և ստամոքսնուս վրայ վայրկենական ազդեցութիւն մը ընելով, փութով կ՚անցնի մեր երակներէն դէպի ուղեղը ուր կը խաթարէ մարդկային իմացականութիւնն ու զգացողութիւնը։ Ահա ալքոլին առաջին ազդեցութիւնը։ Հիմակ գինովութիւն ըսուած անեղծելի ախտը մուտ գործեց մեր մէջ, թունաւորուեցանք, խելքերնիս կորմնցուցինք և չենք կրնար մեզի համար որոշ ուղղութիւն մը բռնել։ Կը տատանինք, կը գլտորինք ու կ՚իյնանք ուր որ ալ ըլլայ. բարոյական մարդը հիմակ անբան կենդանիէ մը տարբերութիւն չունի, որ կը թափառի, կը պոռայ, միշտ վտանգը իրեն կը հրաւիրէ, սպառնացողի դերք մը կ՚առնէ, և որուն դեղեւկոտ քայլերը վերջապէս չեն կրնար ուղղութեան մը հետեւիլ։ Ողորմելի գինովը ո՛ւր երթալը, ի՛նչ ընելը չի գիտեր, ամէնուրեք հաճոյքի և վայրագութեան տարօրինակ տեսարան մը կը պարզուի երեւակայութեանը հանդէպ և չի խորհիր թէ անդին զաւակներ ունի, որոնց հացագինը այդ վայրագ ոգիին գլխիչ ազդեցութեան տակ կը վատնէ վայրապար. հիմակ լոկ ալքոլն է իր կի՜նը, զաւակը, հաճոյքը և ամէն ինչը։

Եւ երբ ինքզինքը բոլորովին կորսնցուցած, սմքած կատուներու պէս անկիւն մը կ՚իյնայ թմրած ու խռլակոյս, տարակոյս չկայ թէ՝ այն գիշերը փողոցի շուներուն վիճակակից պիտի ըլլայ. քունին մէջ անգամ տարօրինակ տառապանք մը ունի. կը չարչարուի, կը նեղուի, օֆ-բիւֆերու չեչտեր վայրկեանէ վայրկեան կը թռչին իր անզգայ բերնէն դուրս։ Հաճոյքէն յետոյ տառապա՜նք։ Երբ երկար թմբիրէն յետոյ սթափի՝ վա՛յ եկեր է գլխուն, խելքը կը դառնայ, տեղէն երերալու կարողութիւն չունենար, բերանը համ չունի, գլուխը ծանրացած կ՚ըլլայ. ինքն ալ վա՛յ կը կարդայ իր վիճակին վրայ, կ՚որոշէ այլ եւս հրաժարիլ այդ սանդարամետական հեղուկէն, սակայն մի՞թէ կարելի է. երիտասարդութեան գգլխիչ հանգամանաց ազդեցութեան տակ անյուսը մոռցուկ կ՚ըլլայ, նորէն կը խմէ, կ՚իյնայ, կ՚ելլայ. վերջապէս ալքոլը ախտ մը, սովորութիւն մը կը դառնայ իրեն համար. բանը բանէն կ՚անցնի։

Ընդհանրապէս երիտասարդութեան շրջանին մէջ՝ թափառականութիւնը և անբարոյականութիւնը դաստիարակութենէն նախամեծար համարելով մարդկային բարոյականութեան և առաքինութեան վրայ գաղափար չունեցող խեղճ երիտասարդներն են որ այս անտանելի հեղուկին ամենօրեայ գերին կը դառնան։ Այո՛, ալքոլին նիւթական եւ բարոյական ազդեցութիւնը է՛ն սոսկալի տարափոխիկ ախտերէն աւելի է։ Ամէն ատեն մարդկային կեանքին սպառնացող հիւծախտին և ֆրանկախտին հի՛մը ա՛յս գգլխիչ հեղուկն է, ամէն օր լրագիրներուն մէջ կարդացուած անեղծելի ոճիրները՝ անբարոյիկ արարքները ալքոլին ազդեցութիւնը չեն, ի՛նչ են։ Գինետունները* ախտաբեր ակեր և չուայտութեանց ու վայրագութեանց կեդրոններ են, ոգելից ըմպելիներու մզաններուն վրայ աղանդերի պէսպիսութիւններ, գոյներու զանազանութիւններ և երբեմն ալ հիւթին վարակիչ ազդեցութիւնը աւելցնող վագրուհիներու քծինքներն ու կեղծիքները պատճառ կ՚ըլլան որ խեղճ որսերը գոց աչքով թաղուին հաճոյքի և զեխութեան որոգայթին մէջ։ Երբ մէկը այդ սեղաններուն ամէնօրեայ յաճախորդը կ՚ըլլայ՝ այլեւս կեանքին խերը թող տեսնէ, եթէ ունի խելք մը, բանականութիւն մը, անոնք կը ջրին ու կը ցնդին, այլեւս չեն կրնար որոշ և տիպար ուղղութեան մը հետեւիլ, կը վազեն հոն՝ ուր արհամարհելին կայ՝ ուր կեանքի ու բարոյականի սպառնացող թակարդներ կան լարուած՝ ուր հոն է հիւծախտը և ֆրանկախտը։ Այսպէս թշուառութեան է՛ն ստորին խաւերուն խորը կը մղուին։ Վերջապէս երիտասարդութեան պարտէզին մէջ դեռ նոր բողբոջած կոկոնիկը՝ ընտանիքի մը յոյսը և դեռատի կնոջ մը անցեալ սիրոյն և ներկայ փափաքներուն միակ սատարը եղող խեղճ երիտասարդը կ՚երթա[յ] ալքոլի բարեկամին՝ սեւ հողերու[ն] մարդկութի անդունդ փափաքը իրակա[-]նացնելու։

Հիմակ ի՛նչ եղաւ ուրեմն, թշուա[ռ] ալքոլամոլը կեանքէն հաճոյք չզգալէ[ն] զատ, շատերուն ալ թշուառութեա[ն] պատճառ եղաւ և կինն ու զաւակները յաւիտենական սրտմութեան բոյնի մ[ը] մէջ թաղեց։ Բաւ է ալքոլին ազդե[-]ցութիւնը լոկ անձնականի չի վերաբե[-]րիր, այլ ընտանիքին և բոլոր մարդ[-]կութեան ալ կ՚ազդէ։ Ենթադրենք թ[է] երկար ատեն ապրեցաւ, սակայն ի՛ն[չ] պիտի ըլլայ վիճակը, ուղեղը իր գոր[-]ծելու՝ խորհելու գործունէութիւնը պի[-]տի կորսնցնէ, ոտքերը՝ ձեռքերը [և] ամբողջ մարմինը տարօրինակ դողահա[-]րութեան մը պիտի ենթարկուին, ոչին[չ] պատճառէ մը պիտի հիւանդանայ մարմնոյն ուժերը պիտի կապտուին վերջապէս պիտի ապրի իբրեւ մարդա[-]մեքենայ, ուրկէ ամէն մարդ պիտ[ի] զանի ու քաշուի։

Ալքոլը սերունդին վրայ ալ ազդե[-]ցութիւն կ՚ընէ, գինովի մը տանը մէ[ջ] ամէն օր կռիւ, անտեղութիւն, անբա[-]րոյական արարքներ, տարօրինակ զեղ[-]խութիւններ տեղի ունենալէ զատ, ա[-]նորմէ ծնելիք զաւակներն ալ ալքոլա[-]մոլ մէկմէկ թիփեր կ՚ըլլան. զաւա[կ] մը իր ծնողքին բնական յատկութիւն[-]ները կը ժառանգէ և արդէն մարդ[-]կութեան սպառնացող է՛ն սարսափել[ի] խողութիւնն է ասիկա. ալքոլամոլի ս[...] զաւակը նիհար, տժգոյն, մտքի կար[ո-]ղութենէ զուրկ, աղիքներու և երիկա[-]մունքի հիւանդութեան ենթակայ կ՚ըլ[-]լայ, բնական և բարոյական ձիրքեր[է] զուրկ, դաստիարակութեան հակամէ[տ] չըլլար, ուսմունքէ համ չզգար և վեր[ջ]ապէս օր մըն ալ «առանց հօր մը, ա[-]ռանց զաւակ» Բագոսի քրմուհիին գիր[կը] կը նետուելով արդէն դերձանի վրա[յ] եղած կեանքը կը փճացնէ։

Ամէն ատեն տեղի ունեցած մար[դ]ահամարներէն յայտնի է թէ մարդ[ու] թիւը փոխանակ օր աւուր աւելնալ[ու] աւելի կը նուազի, ասոր մեծագո[յն] պատճառը կրնանք ալքոլը նկատել, սակայն ո՞րչափ առողջապահական կա[-]ճառներ, վարժարանութիւններ, բազմ[աթիւ] աշխատութիւններ և նոյն իսկ խստու[-]թիւններ կարող չեղան ա՛յս անտանե[լի] ախտին վարակիչ ազդեցութենէն ա[-]զատել մարդկութիւնը։

Մարդկութեան վնասակար եղ[ող] ախտերուն դարմաններ գտնելու համ[ար] այսօր բժշկական աշխարհը գերազա[նց] ճիգերով կը ջանայ, գիտական ամ[էն] միջոցներու կը դիմէ, սակայն այդ ա[խ-]տերուն առաջքը առնելու ամէնէն կա[-]ճամբան՝ ալքոլամոլներու մոլութեա[ն] դէմ պատուարներ կանգնելն է։ Որով[-]հետեւ ինչպէս ըսինք բոլոր տարափո[-]խիկ հիւանդութեանց մայրը ալքոլն է։

Ալքոլին ազդեցութիւնը անհետա[-]ցընելու համար մինչեւ հիմակ ձեռ[ն]առնուած միջոցները ամուլ և ապա[ր]դիւն մնացած են. և ասիկա որքա[ն] դժբախտութիւն մը, այնքան ալ բ[ա]ցարձակ խողութիւն մըն է թէ ալքո[լը] չի մեռնիր և իր ազդեցութիւնը դար[ե]րու ընթացքին մէջ պիտի ընէ մար[դ]կութեան վրայ։ Սակայն գէթ աշխա[-]տինք բարեխառնութեան վերածել [անոր] նոր գործածութիւնը, ինչ որ համեմա[-]տաբար պիտի զեղչէ անոր ազդեցո[ւ]թիւնը։ Ասիկա ալ լոկ նախնական վա[ր]ժարաններուն մէջ մանկավարժ ուսու[-]ցիչներու խօսուն խրատներովը կարել[ի]…

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՓԱՐԱՅՈՎ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ՄՕՐԵՂԲՕՐՈՐԴԻ ՌԻՇԱՐԻ ԿՏԱԿԸ

Ա.

Կտակագրին ընթերցումը որ մեքենական կերպով կատարած էր նոտարը, խոր տպաւորութիւն ըրաւ թէ՛ Լավառէտի և թէ Անգլիացիին վրայ։ Երիտասարդը ընթերցումի պահուն թէեւ մերթ ընդ մերթ կը ծիծաղէր, սակայն այս խնդուքը հրճուանքէ աւելի զայրոյթի մը երեւոյթը ունէր։ Իսկ գալով Սըր Մօուլըթօնի, անիկա կարծես պնակ մը ռօզպիֆի առջեւ նստած, ուտելու կը պատրաստուէր, այնչափ լուրջ էր ու անվրդով։ Մինակ Անգլիացիին աչքիկը Միս Օրէտ մասհոզ կ՚երեւար աչքի զարնելու աստիճան։ Չորս միլիոնոց ժառանգութեան մը ձայնը լսելուն պէս հախ դեղնած և յետոյ կաս կարմիր կտրած էր։ Կտակագրին ընթերցումէն ետք, հօրը դառնալով,

—Քաջայոյս եմ որ, ըսաւ, պիտի մերժէք կտակագրին ձեզ յանձնած պաշտօնը։ Ուղղամտութեան հակառակ է անշուշտ երիտասարդին հետ մրցիլ և զրկել ժառանգութենէ զայն որ ձեր թշնամին չէ և մանաւանդ գիս ալ ստոյգ մահուընէ մը ազատած է։

—Գործը ուրիշ, երախտապարտութիւնը ուրիշ, աղջիկս, յարեց Անգլիացին։ Անխելքութիւն է մերժել հարստութիւն մը որ կրնայ մեզի վիճակուիլ։ Մարդ քառասուն փարայով չէ թէ աշխարհի, այլ Լոնտոնի ու Բարիզի շրջանը անգամ չի կրնար ընել։ Շիլինի մը վեցին մէկ մասովը կարելի՞ է աշխարհի չորս կողմը պտտիլ։ Հետեւաբար բացայայտ է որ Լավառէտ գրաւը պիտի կորսնցնէ և մենք պիտի տիրանանք չորս միլիոնին։

—Ըսել է պիտի գործադրէք կտակին ձեզի յատկացուցած հսկողութիւնը։

Նոտարը միջամտելով,

—Օրիորդ, ըսաւ, եթէ ձեր հայրը չստանձնէ իսկ կտակագրին իրեն յատկացուցած պաշտօնը, Պ. Լավարէտ դարձեալ չկրնար ժառանգութեան տիրանալ։ Միլիոնները ձեռք անցունելու համար անհրաժեշտ է որ կէտ առ կէտ գործադրէ կտակին առաջարկած պայմանները։ Մինչեւ որ պայմանները գործադրելու չըլլայ…

—Իրաւունք ունիք, պարո՛ն, ընդմիջեց Լավառէտ, կը կարծէ՞ք որ տասնըկ անակնկալ կերպով միլիոններ ձեռք անցունելու առիթ մը կը ներկայանայ և ես անփոյթ կը գտնուիմ ձեռնարկ մը ընելու։ Ասկէ զատ մօրեղբօրորդիիս պահանջածը դժուար բան մը չէ, մարդ երբ առանց կուտ մը ունենալու, Պասթիլէ մինչեւ Տուլէն կրնայ երթալ, քառասուն փարայով ալ դիւրաւ կ՚երթայ մինչեւ Ամերիկա, Չին, Թոնքին։

—Ըսել է քառասուն փարայով աշխարհի շրջանը ընել պիտի փորձէք, այնպէս չէ՞, ըսաւ անգլիացին։ Հրամմեցէք ուրեմն, ես հարուստ եմ, չէքերս գրպանս են միշտ, քայլ առ քայլ պիտի հետեւիմ ձեզի, եթէ երկու օրէն չյուսահատիք ու ետ դառնալով ժառանգութենէն չհրաժարիք, ինչ որ ուզէք կուտամ ձեզի։

—Աղէկ, ես ալ կ՚ընդունիմ այդ գրաւը, պատասխանեց Լավառէտ։

Ետքը պատէն կախուած երկաթուղիի ժամանակացոյցին առջեւ երթալով, ըսաւ.

—1891, Մարտ 26ին, այսինքն վաղը առտու ժամը 9ին, Բարիզէն կառախումբ մը պիտի մեկնի դէպի Պոռտօ։ Այս կառախումբը Պույլաքի կայարանին առջեւ պիտի հաղորդակցի Ամերիկա ուղեւորող Թրանսատլանտեան շոգենաւի մը հետ։ Պարո՛ն Մօուլըթօն, վաղը առտու Օրլէանի կայարանը կ՚սպասեմ ձեզ։

Նոտարը Ռիշարի կտակագիրը իր տեղը դնելու կ՚զբաղէր։ Երկու մրցակիցները զիրար ողջունեցին, և Լավառէտ նոտարին դառնալով,

—Պարո՛ն, ըսաւ, 1892 Մարտ 25ի օրը, ձեր նոտարատունը գոցուելէ առաջ ես հոս պիտի գտնուիմ։

Նոտարը ծաղրական չեչտով մը,

—Եթէ մէկ երկու ժամ ուշ ալ գաք, խնդիր չէ, ըսաւ։

Լավառէտ բարեւելով մեկնեցաւ։

Բ.

ԲԱՐԻԶԷ ՄԵԿՆՈՒՄ

Լավառէտ նոտարին գրասենեակէն մեկնելէն ետք, սիկառ մը ծխեց և հետեւելիք ուղղութեանը վրայ խորհելով կէս ժամու չափ պտտեցաւ աննպատակ։ 40 փարայով ի՛նչպէս պիտի կրնար աշխարհի շրջանը կատարել։ Իրաւ այս թափառական կեանքը շատ կը յարմարէր իր արկածախնդրական ճաշակին, և սակայն պայմանները խիստ ծայրայեղ էին, որուն համար թէեւ առջի բերան քիչ մը յուսահատիլ սկսաւ, սակայն միւս կողմէ նկատելով որ երբ ինք տկարանար, անգլիացին պիտի յափշտակէր չորս միլիոն ֆրանքը, որոնց ամէն պարագայի մէջ գործադրել յանձնառութիւնը և դրականապէս հասկցնել Սըր Մօուլըթօնի թէ՝ հակառակ մօրեղբօրորդիին՝ իր նկատմամբ տածած յոռի կարծիքին, ինք կատարեալ մարդ էր, և գիտէր յաղթել ամէն դժուարութիւններու։

Լավառէտ այս մտածումներով վերադարձաւ Էco Բարիզիէնի խմբագրատունը, ուր խմբագրական պաշտօն ունէր։ Հետեւեալ օրուան թերթին համար յօդուած մը գրեց, ուր մանրամասնաբար պատմեց թէ ի՛նչպէս չորս միլիոնի կտակ մը կար մէջտեղ, և թէ ի՛նչ պայմաններով պիտի ստանար զայն՝ ժառանգորդը։ Մինակ իր և Սըր Մօուլըթօնի անունները չգրեց։ Երիտասարդը երբ յօդուածը կը գրէր, անդին գատական պաշտօնեաներ խմբագրատան վարչական ճիւղին մէջ իր ամսականը գրաւի տակ առնելու գործողութիւններով կ՚զբաղէին։ Լավառէտ իր սովորական անփութութեամբ դատական պաշտօնեաներուն մօտեցաւ և յաջողութիւն մաղթելէ ետք տուն վերադարձաւ։ Դռնապանուհին տխուր դէմքով մը դիմաւորեց զայն և այրած սրտով պատմեց թէ դատական պաշտօնեաները ի՛նչպէս եկած և սենեակին բոլոր կա[-]կարասիքն ու գոյքերը գրաւած [էին] յանուն Պ. Պօվօրիի։ Լավառէտ փոխ[ա]նակ զգածուելու այս դասն անպա[տ-]ուութենէն, զուարթ չեչտով մը մ[ի-]թարելով դռնապանուհին,

—Հոգ մ՚ըներ դուն Մատամ Կ[…]պի, ըսաւ, ատանկ բաները ի՛նչ արժ[էք] ունին. այս գործողութիւնը մանաւա[նդ] տեսակ մը ծառայութիւն է ինծ[ի] համար, որովհետեւ վաղը բոլորովին ա[յլ] կեանք մը պիտի ընդգրկեմ, ա՛յն ա[տեն] կարասիի բնաւ պէտք չպիտի ունենա[մ]։

Դռնապանուհին այլայլելով,

—Ի՞նչ կ՚ըսէք, պարոն, ըսաւ, մ[…] անձնասպա՞ն պիտի ըլլաք։ Ատանկ [...]նչան վնասի մը համար կը վայլէ[՞] այդչափ զգածուիլ։

Լավառէտ խոշոր քրքիջ մը ար[ձա]կեց Մատամ Կուպիի այս միամիտ հ[ար]ցումին վրայ և զուարթ չեչտով մը

—Մի՛ վախնար Մատամ, ըսաւ, ատանկ բաներու տանող չեմ ես։ Երբ ուրիշ կեանք մը կ՚ըսեմ, Ամեր[իկա] երթալ է նպատակս. հոն չորս մի[լիոն] ֆրանքնոց ժառանգութեան մը պ[իտի] տիրանամ։

—Ա՛դ աղէ՛կ. ի՛նչ գիտնամ, սի[…] փրթաւ թէ յուսահատական ընթացք պիտի բռնես։

(Շարունակելի)

…ղութեան մէջ դնել. որովհետեւ …էս առածը կ'ըսէ, «ծառը պտղէն կը ճանչցուի»:

…մանուկին մատաղ մտքին մէջ պէտք …րոշմել բարոյականի և անբարոյա…ի երկու իրերահակառակ իրողու…նները, յուսալով անոր միտքը և …կցնել թէ՝ մարդ կատարեալ բարո…նի տէր մէկը ըլլալու համար նախ …ք է աշխարհիկ մոլութիւններէ …ի կենալ և մոլութիւն հրաւիրող …տեսիլ տեսարաններէ զգուշանալ. …մանուկը տպաւորէ իր մտքին մէջ …բարոյիկ խրատները՝ յայտնի է թէ … 50/100 պիտի նուազի խմողներուն …ը. ասկէց զատ և ո՛չ մէկ միջոցով …ելի է ալքոլի մոլութենէն ազատել …նները:

Շատեր —ալքոլի սիրահարներ— կը …են թէ, օրն ի բուն աշխատող, …ող գործաւորը անպատճառ պէտք …ի իրիկունները մէկ երկու գաւաթ խմելու. խեղճե՜րը այնպէս կը կար… թէ օղին հանգստութեան բուն …ն է. չեն գիտեր թէ՝ ունեցած քիչ …ուժերնին ալ կապտելէ և խելքեր…ցնդեցնելէ ուրիշ բան մը չի կրնար … ան: Ցերեկի աշխի պահուն …պէս կը կարծենք թէ հանգստու…նիս գտանք, սակայն երբ մէկ …ու գաւաթ ներս նետենք ա՛յն ա… կը համոզուինք որ այս հիւթը …աճճի օրրահարի մը նիւթական …ն և խաեայ յատկութիւնը ունի, [illegible]

վրայ: Ֆիկարօ տագնապալից լուրերուն վրայ հետեւեալ կերպով կը խօսի. — «Ամէն օր սուտ լուրեր կամ չափազանցեալ մեկնութիւններ կը տարածուին, որոնք Սակարանին մէջ ահուսարսափ, իսկ հանրութեան մէջ ալ ծանր երկիւղներ առաջ կը բերեն: Ֆրանսական ժողովուրդը խաղաղասէր է, չկրնար հասկնալ որ իրեն համար պատերազմի մը վրայ կը խօսին, զոր ինքը չուզեր, և որուն համար ոչ պատճառ կ'ուզէ տալ ոչ առարկութիւն: Բայց ամէնէն զարմանալին ա՛յն է թէ սեղանաւորական աշխարհին մարդիկը առանց նպատակաւոր զրոյցներու հաւատք կ'ընծային և պետական արժեթուղթերուն վնաս կը հասցնեն: Կնճռոտ բանակցութիւններուն երկարաձգումը ինչպէս կրնայ ահուսարսափ առաջ բերել, որովհետեւ ամէն մարդ գիտէ թէ բանակցութիւնները դեռ երկար պիտի տեւեն մինչեւ որ կարելի ըլլայ համաձայնութեան մը հասնիլ: Կէս-պաշտօնական Petit Parisien կ'ապահովցնէ թէ տակաւին չկայ ոեւէ իրողութիւն որ համապատասխանէ սա յոռետես ենթադրութեան թէ Գերմանիոյ հետ բանակցութիւնք վտանգաւոր դարձուածք մը առած են: Բանակցութիւնները փափուկ են և դժուարին, բայց մինչեւ հիմա բարեկամական համաձայնութեան մը կարելիութիւնը անհետացած չէ: Echo de Paris գերմանական աղբիւրէ առած [illegible]

… պէտք է ուղղամիտ գտնուինք: Մարդկային խնդիրը չի կրնար թնդանօթներով լուծուիլ: Կա՛յ տակաւին եւրոպական գիտակցութիւն մը, որուն դէմ չի կրնար յաղթական ելնել Մոլթքէի մեծ սպայակոյտն իսկ: Բայց դեռ այդ կէտին հասած չենք: Կը յուսանք որ խաղաղութիւնը պիտի պահպանուի մեր հաստատուն ընթացքով և մեր ներքին բաղձանքով թէ համաձայնութեան մը գալու համար կարելին պիտի ընենք:»

.·. Մարոքի խնդրոյն առթիւ ծնունդ առնող պատերազմական զրոյցներուն վրայ գերման Նացիօնալ Զայթունկ հետեւեալը կը գրէ.—Պէտք է հաւատալ ըլլալ թէ Մարոքը պատերազմի պատճառ մը չէ ո՛չ Ֆրանսայի և ոչ Գերմանիոյ համար: Կրնայ ըլլալ որ ինչ ինչ շփոթութիւններ և բորբոքումներ պատահին Մարոքի մէջ պատերազմի առարկութիւն մը առաջ բերելու համար: Այս մասին արգելք մը չենք կրնար ըլլալ՝ ո՛րչափ ալ մեծ ըլլայ մեր մէջ խաղաղութեան սէրը: Մարոք և Ֆրանսա կրնան իրարու հետ զարնուիլ: Այս բոլոր պատերազմական զրոյցներուն աղբիւրը անգլիական է, որովհետեւ դժբախտաբար Լոնտոնի վարչութիւնը իր ձեռքը ունեցող պահպանողական կուսակցութիւնը, կ'ուզէ ֆրանքեւգերմանական պատերազմի մը շնորհիւ զօրացնել իր դիրքը:

.·. Սթանտարտի Պերլինի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ.—Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ բանակցութիւնք յոյժ տագնապալից շրջանի մը մէջ մտած են, և ձգտումը որ քանի մը օր առաջ մեղմացած կը թուէր, նորէն սաստկացաւ: Տէլքասէի անկումը կարծուածին չափ գոհունակութիւն չպատճառեց Բարիզի մէջ, ընդհակառակը Նախարարին անկումէն վերջ երբ Մ. Ռուվիէ պատրաստութիւն յայտնեց Գերմանիոյ հետ բանակցելու Մարոքի մասին, սկսան միտքերը գրգռուիլ, ֆրանսական տկարութիւն մը ենթադրելով գործին մէջ, ա՛յն մտօք թէ երկար տարիներէ ի վեր սնուցուած ֆրանսական փառասիրութիւնները և նպատակները այդ կերպով պիտի ցրնդին: Միեւնոյն ատեն գերման մամուլը յաղթական փող մը սկսաւ հնչեցնել Գերմանիոյ դիւանագիտական յաղթութեան վրայ: Այս գերմանական ընթացքը պատճառ եղաւ որ ֆրանսական կառավարութիւնը իր ընթացքը փոխէ, և Գերմանիոյ կարծածէն շատ աւելի պնդէ Մ. Տէլքասէի մարոքեան քաղաքականութեան վրայ:

Ճիշդ այս միջոցին Մարոքի մասին կացութիւնը հետեւեալն է.— Ֆրանսական կառավարութիւնը հիմա բացարձակապէս չմերժեր միջազգային ժողովի մը գերմանական առաջարկութիւնը: Բայց պայմանաւ որ Գերմանիա բացէ ի բաց պարզէ իր ընթացքը զոր պիտի բռնէ նո՛յն ժողովին մէջ:

Իշխան Ռատոլին Մ. Ռուվիէի հետ իր վերջին տեսակցութեան միջոցին հետեւեալ կերպով պարզեց Գերմանիոյ բռնելիք ընթացքը ժողովին մէջ. —

1. Միջոցներ ձեռք առնել Մարոքի անկախութիւնը պահպանելու համար:
2. Միջոցներ ձեռք առնել բաց դուռը պահպանելու համար:
3. Միջազգային հսկողութիւն մը հաստատել Մարոքի զինուորական և ոստիկանական դրութեան վրայ:
4. Միջազգային հսկողութիւն մը Մարոքի ելեւմուտքին վրայ:

[illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՄԱՐՕՔԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՖՐԱՆՔԵՒ-ԳԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

…ԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՐԿՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Բարիզէ կը գրեն Նայէ Ֆրայէ Բրէ…ի.—Գերմանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ …նակցութեանց մինչեւ հիմակուան ըն…ացքին իրազեկ եղող բոլոր շրջանակ…ուն մէջ զարմանք կը յայտնուի այդ …նակցութեանց մասին տարածուած …ւետեսութեան վրայ: Վարչապետ Մ. …ուվիէ քանիցս յայտարարեց թէ մտա…ութիւնը ո՛չ մէկ բանով կ'արդա…նայ, մանաւանդ բանակցութեանց …կայ վիճակին մէջ:

Գերմանական դեսպանատան յարա… շրջանակներուն մէջ ալ կ'ապահով…ի թէ Ռուվիէի ծանուցագիրը իրեն … չի պարունակեր բան մը, որ …հոգութեան առիթ ընծայէ, և բա…կցութիւններուն ընթացքը խափանէ: …ւ է որ ծանուցագիրը միջազգային …ողովին խնդրոյն վրայ բնաւ չի խօսիր, … ասիկա քիչ մը յուսախաբութիւն …տճառած է, որովհետեւ գերման …սպանը վարչապետին հետ իր վերջին …սակցութեան միջոցին կէս պաշ…նապէս համակերպեցաւ Ռուվիէի …փաքին և առաջարկուած ժողո…ն ծրագրին վրայ բաղձացեալ յայ…արարութիւնները ըրաւ: Ռուվիէ զայս …ունալով կրնար իր հաւանութիւնը …յց տալ ժողովին համար, բայց չըրաւ …պէս, և ա՛յս է միակ պատճառը որ …նուցագրէն վերջ խնդիրը սուր կեր…րանք մը առած կը թուի ոմանց հա…ր: Բայց որովհետեւ Ռուվիէի նպա…կն էր Մարոքի խնդրոյն պատմու…իւնը ընել, և Մարոքի մէջ ֆրանսա…ն քաղաքականութեան ուղղութիւնը …ց տալ, ասիկա չի նշանակեր թէ գէշ …տաւորութիւն մը կայ, կամ ձգտում … կայ խնդիրը աղճատելու: Այդպիսի …ւանագիտական ռազմագիտութիւն մը …անսայի շահերուն համաձայն չէ, և …րման կառավարութիւնը որ արտա…ն գործոց ներկայ նախարարին ան…դծութեան վրայ համոզում գոյացու…ծ է, այսպիսի խաղ մը չի վերագրեր …որ:

Երէկ Պերլինի ֆրանսական դեսպան …հուռ երկար տեսակցութիւն մը ու…ցաւ Պիւլով իշխանին հետ: Նոյն օրը … Ռուվիէ խօսեցաւ դարձեալ Մարոքի …այ գերման դեսպանին հետ, որով…տեւ գրաւոր ծանուցագիրը պատ…ու մը չէ որ բերանացի յայտարարու…իւններուն վերջ դրուի:

Բարիզի Սակարանին շփոթութեան …տճառն էր ա՛յն զրոյցը թէ Բիլի … Գերման կայսեր հետ գտնուող Մօ…քոյի իշխանը Բարիզ հեռագրած է … Գերման Կայսրը խիստ բարկացած …բանակցութեանց ձգձգումին վրայ: …նաքոյի իշխանը Գերմանիա երթալէ …ռաջ երկար տեսակցութիւն մը ունե…ծ էր վարչապետ Մ. Ռուվիէի հետ …արիզի մէջ: Վարչապետը խնդրած էր …ն իմացնել կայսեր թէ Ֆրանսայի …ջ տրամադրութիւնները շատ նպաստ…ւոր են Գերմանիոյ հետ համաձայ…ւթեան մը գալու:

Բոլոր Բարիզեան թերթերը առանց …ցառութեան զարմանք յայտնեցին …կարանական տակնուվրայութեան

[illegible] դիրը յաւէտ կը մնայ հոն ուր որ էր: Գերմանիա միւս կողմէն ալ գործունէութեան մէջ է: Լոնտոնի գերման դեսպանը իր կառավարութեան կողմէ ընդունած ծածկագիր հրահանգներու վրայ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Լորտ Լէնստաունի հետ:

Խնդիրը հիմա այս վիճակին մէջ է, և ամէն բան կախում ունի Գերմանիոյ տալիք պատասխանէն: Ամէն օք անհամբերութեամբ ֆրանսական ծանուցագրին գերմանական պատասխանին կը սպասէ:

.·. Ֆօսիշէ Զայթունկ հետեւեալը կը գրէ. — Երէկ Բարիզի մէջ կացութիւնը դարձեալ սեւ գոյնով նկարագրուեցաւ: Չենք կարծեր որ մտահոգութեան պատճառ մը կենայ տակաւին, որովհետեւ չենք կրնար մտածել թէ երկու մեծ քաղաքակրթեալ ժողովուրդներ Մարոքի համար պատերազմ փնտռեն իրարու հետ: Ֆրանսական մէկ քանի թերթերուն, ինչպէս նաեւ Անգլիոյ և Ռուսիոյ հակագերման թերթերուն մէջ կասկած կը յայտնուի թէ գերման կառավարութիւնը դիտմամբ Ֆրանսայի դէմ պատերազմ կը փնտռէ, որովհետեւ գիտէ թէ գերման բանակը ֆրանսականէն գերազանց է, և այս միջոցիս Ֆրանսա ցամաքի վրայ զինակից մը չի կրնար ունենալ, յայտնի ըլլալով Ռուսիոյ վիճակը: Ասոնք անհիմն ենթադրութիւններ են: Պիզմարք ո՛չ թէ մէկ անգամ այլ տասներկու անգամ ըսած է թէ ամէնէն անմիտ բանն է պատերազմ մը, զոր մարդ կը մղէ ա՛յն պատճառաւ որ ապագային իբր թէ անպաստ պարագաներու տակ մղել հարկ պիտի ըլլայ: Ո՛վ կրնայ ապագան կարդալ թուղթերուն մէջ: Գերմանիոյ համար յաղթական պատերազմ մը իսկ ազգային դժբաղդութիւն մը պիտի ըլլայ: Գերմանիա ա՛յն աստիճան կուրցած է պատերազմելու սիրով որ Մարոքի պատճառաւ վնաս հասցնէ իր նորաբողբոջ ճարտարարուեստին և հսկայ վաճառականութեան: Ո՛չ, բնաւ կասկած ունենալու չէ թէ Գերմանիա միտքէն կ'անցընէ պատերազմիլ: Մարոքի համար կ'արժէ՞ մինթէ զոհել Գերմանիոյ լաւ խմացուած շահերը:»

ՄԱՐՕՔԻ ԽՆԴԻՐԸ
ԲԱՐԻԶԻ ԲՈԼՈՐ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԱՄԷՆ ՀՆՏԱՓՐՓՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՆ ԿՈՂՄՆ Է

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ իր Յունիս 24ի վերջին տպագրութեան մէջ հետեւեալը կը գրէ.—

Մարոքի մասին գերմանեւֆրանսական բանակցութեանց վիճակին պատճառաւ երէկ Բարիզի մէջ տեսնուած ջղային անհանգստութիւնը այսօր նորէն կանոնաւոր տրամադրութեանց փոխուեցաւ: Երեսփ. Ժողովին, Ծերակոյտին սրահներուն, ամէն քաղաքական շրջանակներու, Սակարանին մէջ և նոյն իսկ Բարիզի Պուլվարներուն վրայ տիրող գրգռութեան պատճառը ա՛յն էր թէ լուր առնուած էր որ Պերլինի ֆրանսական դեսպանին կողմէ գերման կառավարութեան մատուցուած ծանուցագիրը ոեւէ գոհացուցիչ տպաւորութիւն չէր ըրած: Որովհետեւ Ֆրանսայի մէջ առանց բացառութեան փափաք մը կայ արագ համաձայնութեան մը հասնիլ Գերմանիոյ հետ, և Մարոքի համար պատերազմի չբռնուիլ Գերմանիոյ հետ, յայտնի է թէ Պերլինի մէջ յառաջ եկած դժգոհութիւնը մտահոգութիւն առաջ բերէր իսկոյն Բարիզի մէջ: Մտահոգութիւնը աւելի կը սաստկանայ երբ գիտցուի որ Անգլիա պարապ կեցած չէ, և Մարոքի խնդրոյն մասին մինակ ձգած չէ բնաւ Ֆրանսան: Իրաւ է որ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ այս բանակցութիւնները քիչ շատ ռուսեւճաբոնական բանակցութիւնները կը յիշեցնեն պատերազմէն առաջ, բայց Մ. Ռուվիէ Երեսփ. Ժողովին սրահներուն մէջ փութաց ապահովցնել ժողովուրդին ներկայացուցիչները թէ չի կարծեր որ մտահոգութեան պատճառները իրական ըլլան առ այժմ: Մինչեւ Բչ. (երէկ) կը սպասուէր Գերմանիոյ պատասխանին: Շատ ցաւալի պարագայ մը պիտի ըլլայ որ Մարոքի համար երկու մեծ ու քաղաքակիրթ երկիրներ պատերազմի բռնուին: Որովհետեւ այս գաղափարը թէ՛ Բարիզի և թէ Պերլինի մէջ կայ հաւասարապէս, կը յուսացուի որ դիւանագիտական յետնագոյն բանակցութեանց մէջ միջոց մը պիտի գտնուի ներկայ դժուարութիւնը բառնալու: Տարակոյս չկայ որ Գերմանիա իր ծանուցագիր-պատասխանին մէջ պիտի պնդէ Մարոքեան Ժողովին գումարման վրայ. կը յուսանք թէ անգլ. կառավարութիւնը իր ստնձգութիւնը ծայրայեղօրէն պիտի չզգացնէ, և համաձայնութեան խարիսխ մը պիտի գտնուի: Յանուն մարդասիրութեան և քաղաքակրթու-

[illegible] ըսած է ամէն բան ինչ որ կրնայ ըսել մէկը որ չուզեր «ո՛չ» ըսել: Ծանուցագրին կցուած է նաեւ անգլեւֆրանսական համաձայնութիւնը, որ առաջին անգամ ըլլալով պաշտօնապէս կը հաղորդուի գերման կառավարութեան: Ինչպէս յայտնի է, այդ զանցառութիւնը Մ. Տէլքասէի կողմէ Գերմանիոյ գանգատներուն առաջինն էր: Հետեւաբար բուն խնդիրը ասով չի լուծուիր, և լաւատես ենթադրութիւնները անհիմն են: Կ'ըսուի թէ Գերմանիա պատասխան պիտի չտայ, այլ բանակցութիւնները պիտի խզէ: Ամէն պարագայի մէջ պատասխանը պիտի ուշանայ: Բայց պատերազմական դիտաւորութիւնները կը հերքուին առ այժմ: «Մարոքի համար պատերազմ չենք ուզեր, կ'ըսուի Պերլինի մէջ: Մեր բանակները շարժման մէջ չենք դներ, և պատրաստութիւններ չենք տեսներ սահմանագլխին վրայ: Չենք գիտեր թէ Ֆրանսացիք ասանկ պատրաստութիւններ կ'ընե՞ն: Եթէ Բարիզի մէջ միտքերը պատրաստելու համար Գերմանիոյ պատերազմական դիտաւորութիւններ կը վերագրեն, ասիկա շատ վտանգաւոր խաղ մըն է, և կը զգուշացնենք Ֆրանսացիները ասանկ վտանգաւոր ճամբու վրայ քալելէ:»

Նասիօնալ Զայթունկ Մարոքեան խնդրոյն վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ. — Այսօր տարածուած լուրերը սա՛ տպաւորութիւնը կը թողուն որ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ բանակցութիւնք պիտի խզուին. չենք գիտեր թէ ասիկա ո՛ր աստիճան ստոյգ է, բայց գիտենք թէ Գերմանիա հաւատարիմ պիտի մնայ Ժողովին սկզբունքին, և պիտի պնդէ որ Մարոքի գործը միջազգային խորհրդակցութեամբ կարգադրուի, առանց կարեւորութեան առնուելու անգլեւֆրանսական համաձայնութիւնը: Ֆրանսական թերթեր սկսած են երկու Տէրութեանց զինուորական ուժերուն քննութիւնը կատարել, և անգլիական թերթերն ալ գերմանական հրետանիէն գերազանց կը գտնեն ֆրանսական հրետանին: Կը յուսանք թէ Ֆրանսայի մէջ անգլիական հաշիններուն ճշդութեան վրայ պիտի չհիմնուին միտքերը:

Պերլինի Սակարանին թերթը հետեւեալը կը գրէ. — Այսօր դեռ յայտնի չէ թէ այս խնդիրը երկու կողմէն ի՛նչպէս խաղաղութեամբ պիտի լուծուի, մանաւանդ որ Անգլիա կը ստիպէ Ֆրանսան չընդունիլ Գերմանիոյ ժողովի առաջարկութիւնը: Անգլիա մեր Լոնտոնի դեսպանին յայտարարեց թէ ա՛յն ատեն միայն կրնայ հաւանիլ Մարոքեան Ժողովին, եթէ Ֆրանսա փափաք յայտնէ, բայց միեւնոյն ատեն Անգլիա կը գործէ Ֆրանսայի մօտ, համոզելու համար զայն թէ Ժողովի հարկ չկայ:

.·. Գերման Ռայխստակին ազդեցիկ և առաջնակարգ անդամներէն իշխան Արէնպէրկ, որ Պիւլով իշխանին ալ անձնական բարեկամն է, Մարոքի խնդրոյն ներկայ վիճակին վրայ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ Նայէ Ֆրայէ Բրէսէի թղթակցին.

«Ֆրանսա վերջ ի վերջոյ պիտի ընդունի Ժողովը: Եթէ չընդունի, կորսնցնողը ինք պիտի ըլլայ, որովհետեւ Մարոք բացէ ի բաց պիտի մերժէ ֆրանսացի պատուիրակին առաջարկած ծրագիրը: Այս պարագային ալ պատերազմ ծագելու հարկ չկայ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ: Զօրահանութեան եւ պատրաստութեանց համար տարածուած բոլոր զրոյցները շինծու են: Մարոքի խնդիրը իր կնճռոտութիւնը ցրուեց Տէլքասէի անկումով: Ռուվիէ ողջամիտ և զգուշաւոր մարդ մըն է, և ֆրանսացիք որ չուզեցին մինչեւ Ալզաս-Լօռէնի համար Գերմանիոյ դէմ կռուիլ, պիտի չուզեն Մարոքի համար կռուիլ: Կացութեան ամբողջ բանալին այս միջոցիս Լոնտոնի մէջ է: Անգլիա կը փափաքի որ Ֆրանսա և Գերմանիա կռուին որովհետեւ այս պատերազմէն ինք պիտի օգտուի: Բայց չի յուսացուիր որ Ֆրանսա Անգլիոյ գործը դիւրացնելու համար վտանգաւոր ճամբու մը մէջ մտնէ:

«Ֆրանսական ծանուցագրին Գերմանիոյ տալիք պատասխանը պիտի չուշանայ: Գերմանիա պիտի յայտարարէ թէ կարելի չէ կանխաւ համաձայնիլ Ժողով երթալէ առաջ: Մարոքի հրաւէրը անկախ պէտք է ըլլայ ոեւէ ուրիշ Տէրութեան նախապատրաստական ծրագրէ, բայց Գերմանիա Ժողովին մէջ պիտի աշխատի որ Սպանիոյ և Ֆրանսայի մասնաւոր իրաւունքներ տրուին Մարոքի մէջ, քանի որ երկուքն ալ սահմանակից են Մարոքի:»

Իշխանը ի վերջոյ յայտարարեց թէ «Այս առաւօտ իշխան Պիւլովի քով էի, բայց Մարոքի խօսքը անգամ չըրաւ գերման վարչապետը: Պիւլով պողպատէ ջիղեր ունի, և ամենայն հանդարտութեամբ կը սպասէ գործին ելքին:»

Ծ. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՑԱՐԸ ԶԻՆԱԴԱԴԱՐ ՉԸՆԴՈՒՆԻՐ

Բոլորովին անյաջող ելան Նախագահ Ռուզվէլթի ջանքերը զինադադար մը առաջ բերելու համար: Պեթերսպուրկէ լուր եկաւ Ուաշինկթըն թէ Ցարը երկար խորհելէ վերջ կը մերժէ զինադադարի ամերիկեան առաջարկութիւնը:

ՎԱՐԶԱՊԵՏ

ՄՐ. ՊԱԼՖՈՒՐԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԻՆ ՎՐԱՅ

Ուրբաթ իրիկուն արտասովոր կերպով փայլուն ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ ի պատիւ Լոնտոնի ամերիկեան նոր դեսպանին, Հուայթլօ Րէյտի: Ընդունելութեան ներկայ էին վարչապետ Պալֆուր, Լորտ Ռօպէրթս, Քէմպէլ Պէնըրման, շատ ուրիշ պետական մարդիկ, ինչպէս նաեւ Լոնտոնի գեղարուեստից և գրականութեան բոլոր ջոջերը: Ամերիկեան դեսպանին ի պատիւ տեղի ունեցաւ ամբողջութեամբ նո՛յն աւանդական բարեկամական ցոյցերը, ինչպէս սովոր են Անգլիացիք ընել ամերիկեան դեսպաններու, որոնք միութեան գիծերը կը նկատուին Ամերիկայի և Անգլիոյ: Վարչապետ Մր. Պալֆուր հացկերոյթին առթիւ իր բանախօսութեան միջոցին Ռուզվէլթի վրայ խօսելով, ըսաւ.— «Նախագահ Ռուզվէլթ ճիշդ ժամանակէն օգտուեցաւ և ամէնէն ուղիղ միջոցը գտաւ սկսելու համար ա՛յն բանակցութիւնները, որոնք իւրաքանչիւր Անգլիացիի և քաղաքակրթեալ աշխարհի իւրաքանչիւր անհատի փափաքն են: Ուրախ եմ որ Նախագահ Ռուզվէլթ այս պատեհութիւնը ունեցաւ և գիտցաւ գործածել զայն, և կը յուսանք որ ասով վերջ պիտի գտնէ կռիւ մը, որ արդէն իսկ աւելի արիւն և դրամ արժեց որքան ոեւէ կիսահարիւր տարուան մեծ Պատերազմներէն ի վեր:»

ՎԵՐՋԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բօսիէթվի ծովածոցին և Վլատիվօսթօքի միջեւ 30,000 Ռուսք համախմբուած են: Ճաբոնցիք Քորէայի հիւսիսային ծայրէն Թումէն գետին դէմ կը յառաջանան:

.·. Տէյլի Թելէկրաֆի թղթակիցը կը հեռագրէ.— Քորէայի հիւսիսային ճամբուն վրայ գտնուած 12,000 Խազախները Ցուշիմայի պարտութեան լուրը առնելնուն պէս փախան: Ասոնք իրենց հետ ունէին 16 թնդանօթ: Ճաբոնցիք այն կողմերը սկսան փնտռել թշնամին, բայց հետքը անգամ չէ մնացած: Բայց բնիկները բաւական դժուարութիւն կը պատճառեն Ճաբոնցիներուն, որովհետեւ գրեթէ ռուսացած են ասոնք, երկար ատեն Ռուսերուն հետ շփման մէջ գտնուած ըլլալով: Արդէն ոմանք ռուսերէն միայն կը խօսին: Ասոնք իբրեւ ռուս լրտես գործածուած էին միշտ: Ճաբոնցիք մեծ զգուշութեամբ կը յառաջանան Թումէն գետին հարաւային եզերքէն, վախնալով ոեւէ ծուղակէ, բայց մինչեւ հիմա ասանկ բանի հանդիպած չեն: Քորէացիք, որոնց գիւղերը այրուած են Ռուսերուն կողմէ, սկսան իրենց տեղերը դառնալ:

.·. Նովոյէ Վրեմիայի մէջ Մ. Սուվօրին «Ալեքսանդր Գ. զրահաւորին մէջ հրաժեշտի ճաշ մը» վերնագրով հետեւեալը կը գրէ.—

«Միտքս կուգայ ա՛յն ճաշը, որուն մասնակցեցայ անցեալ տարի Օգոստոսին Ալեքսանդր Գ. զրահաւորին մէջ, ընկերակցութեամբ բարեկամի մը: Քրօնշթատի առջեւ մակոյկով մը մեզ դիմաւորեց նաւային տեղակալ Սլուչեւսքի, հանգուցեալ բանաստեղծին զաւակը, ինքն ալ բանաստեղծ: Տեսանք մեծ զրահաւորը, հիացանք անոր աշտարակներուն, թնդանօթներուն, Թորփիլներուն եւ բարեկարգութեան վրայ: Ամբողջ հզօր զանգուածին եւ շինուածքին գեղեցկութեան վրայ: Կարծեմ 12 միլիոն րուպլ ծախք եղած էր այդ հսկայ զրահաւորին համար: Զրահաւորին հրամանատարն էր Պուխվօշթօվ, իսկ առաջին սպան էր Բլէմիանիքօֆ, գլխաւոր բժիշկն էր Պերթէնսօն բժշկին զաւակը, գրեթէ դեռ պատանի: Սպաները մեծագոյն մասամբ երիտասարդ էին, որոնք սրտեռանդն կը փափաքէին նաւատորմին հետ Ծ. Արեւելք երթալ: Ալեքսանդր Գ.ի նաւազները ամէնքն ալ կը վերաբերէին կայսերապահ ծովային գունդին, սպաներուն մէջ կային շատ մը ծանօթ անուններ: Ճաշէն վերջ սովորական բաժակաճառերը արտասանուեցան, բարեբաստիկ ճամբորդութիւն եւ յաղթութիւն մաղթող: Այս միջոցիս անակնկալ մը պատահեցաւ: Զրահաւորին հրամատարը՝ Պուխվօշթօվ առաջ գալով, ըսաւ թէ դժուար է որ Ռուսիա ծովային Տէրութիւն մը ըլլայ, և Ռուսք ծովու մարդիկ ըլլան: Այս զրահաւորին շինութեան համար ահագին ծախքեր եղան, շինողները հարստացան, բայց բանի մը օգտակար պիտի չըլլայ: Մենք ամէն բանէ առաջ Թորփիլամաւերու տորմիղի մը պէտք ունինք մեր ծովեզերքներուն պաշտպանութեան համար: Զրահաւորներով բան մը չենք կրնար ընել: Ամէն բան կը տեսնէք եւ գոհացուցիչ կը գտնէք, բայց ես ձեզի կ'ըսեմ որ ամէն բան լաւ չէ այս զրահաւորին մէջ: Դուք մեզի յաղթութիւն կը մաղթէք, եւ հարկ չկայ ըսելու թէ ո՛րքան մենք ալ կը փափաքինք ասոր: Կը վախնամ որ մեր նաւախումբին կէսը ճամբան պիտի կորսնցնենք, եւ եթէ մինչեւ վերջը երթանք, Ճաբոնցիք պիտի զարնեն մեզ: Անոնց նաւատորմը աքանչելի է, եւ նաւազներն ալ հիանալի: Բայց մէ՛կ բանի վրայ վստահ ենք,— ամէնքս ալ պիտի մեռնինք, բայց անձնատուր պիտի չըլլանք:»

ԱՄԵՐԻԿԱ ԻՐ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՂԸ ԿԸ ԶՕՐԱՑՆԷ.—Նախագահ Ռուզվէլթ Մասաչուսէթի Ուիլեըմ Քօլէժին մէջ բանախօսութիւն մը ընելով յայտարարեց թէ Ամերիկա պարտաւոր է նոր մարտանաւեր շինել, և իր նաւային ոյժը գործունէութեան ամենաբարձր աստիճանին հասցնել, եթէ ո՛չ Ամերիկա պէտք է դադրեցնէ Մեծ Տէրութիւն մը ըլլալու աշխատանքները, ըսաւ:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 25 Յունիս. (Պաշտօնական).— Կայսրութեան պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ հեռագիր մը զոր Քուրոքի Ազնուականութիւնը ուղղած է Ցարին: Ազնուականները այս հեռագրով սաստիկ կը բողոքեն հաշտութեան զրոյցներուն և պատերազմին վերջ տալու համար զանազան տեղերէ եղած առաջարկներուն դէմ, և աղաղատագին կը խնդրեն Ցարէն որ մինչեւ վերջին կէտը շարունակէ պատերազմը, մինչեւ որ կարելի ըլլայ պատուաւոր հաշտութիւն մը ձեռք բերել: Ռուս ազնուականութիւնը պատրաստ է ամէն ինչ զոհելու, ինչպէս ցոյց կուտայ իրենց նախնեաց օրինակը, և անոնց կեանքը: Ազնուականները կը յիշեցնեն թէ երբ Ռուսիա աշխարհակալութիւններ կատարեց, միշտ հարկ եղաւ մէկ քանի տարի շարունակ պատերազմիլ, մինչեւ որ ժամանակը տկարացուց թշնամին, և Ռուսիա ելաւ յաղթական: Մանչուրիոյ դաշտերն ալ Սիպերիոյ դաշտերուն նման շատ յարմար են տարիներով շարունակելու պատերազմը Խազախագունդերով: Այս կերպով Ռուսիա պէտք պիտի չունենայ մեծ բանակներ պահելու, մինչ Ճաբոնցիք կատարելապէս կազմակերպուած և կանոնաւոր բանակ մը պիտի ստիպուին պահել Մանչուրիոյ մէջ, ինչ որ Ճաբոնի կործանումը պիտի ըլլայ, եթէ իրաց ընթացքը այսպէս շարունակուի քանի մը տարիներ:

—Նովոյէ Վրեմիա կը հրատարակէ Ստավրօփոլի բնակիչներուն մէկ հայրենասիրական յայտարարութիւնը ինպաստ պատերազմի շարունակութեան: Յայտարարութիւնը ստորագրողները կ'ըսեն թէ բացարձակապէս կը մերժեն ընդունիլ անպատիւ պայմաններով հաշտութիւն մը և իրենք իբր ռուս, պատերազմական տուգանք մը վճարել Միքատոյին: Կը յայտարարեն թէ պատրաստ են ինքզինքնին զոհելու, զոհելու իրենց տղաքը, ձգելու իրենց ագարակները, և վերջապէս՝ ինչ որ կը վերաբերի իրենց, երթալ զինուոր գրուելու և նպաստելու յաղթութեան, վասնզի Ռուսաց համար ամէն բանէ վեր է Ցարին և Հայրենիքին պատուոյ պահպանումը: Ռուս հեռագրական գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ ամէն կողմէ փափաք կը յայտնուի պատերազմի շարունակման համար, ուրկէ կը մակաբերուի թէ հաշտութեան կնքումը դեռ շատ ժամանակի կը կարօտի:

—Զօր. Լինեւիչ կը հեռագրէ ամսոյս 24 թուով. — Ճաբոնցիք յարձակողականի սկսելով Յունիս 19ին համախումբ յարձակում մը գործեցին մեր աջ կողին դէմ, և միեւնոյն ժամանակ յառաջացան դէպ ի երկաթուղիի գիծին արեւելեան կողմը, մեծ ուժերով: Ճաբոնական հետեւակազօրաց երեք վաշտ երկու հեծելագունդ և թնդանօթաձիգ զօրաց երեք ջոկատ առաջ խաղալ սկսան դէպ ի արեւմուտք, մեր աջ կողին դէմ: Ամսոյս 20ին ռուս ստուարաթիւ հեծելախումբեր հակայարձակում մը գործեցին և ամբողջովին ետ մղեցին Ճաբոնցիները: Մեր զօրքերը ոչ միայն վերստին գրաւեցին իրենց նախկին բոլոր դիրքերը, այլ Ճաբոնցիք իրենց նահանջի միջոցին ստիպուեցան թողուլ Մէնքունակայը զոր մեր յառաջապահները գրաւեցին ամսոյս 21ի իրիկունը: Մեր ձեռքը ինկաւ նաեւ «Արեւմտեան» կոչուած կիրճը զոր կ'ամրացնենք: Ամսոյս 21ին մեր զօրքերը շարունակեցին իրենց յառաջխաղացումը: Ճաբոնցիք փորձեցին կանգ առնել Զաոֆինկայ գիւղին մէջ, և բուռն հրացանաձգութեան մը սկսան: Բայց մեր զօրքերը յարձակեցան նոյն գիւղին վրայ և Ճաբոնցիք անկէ ետ քաշուեցան անկարգօրէն: Այսքան առաջացեալ վայրի մը մէջ մեր խազախներուն երեւումը մեծ շփոթութիւն առաջ բերաւ և թշնամին ստուարաթիւ օգնական ուժեր ղրկեց դէպ ի հարաւ, իր դիրքերը զօրացնելու համար: Բայց մեր զօրքերը իրենց նպատակին հասած ըլլալով արդէն յամրաբար ետ քաշուեցան և վերստին գրաւեցին այն դիրքերը, որոնք արդէն իրենց ձեռքը կը գտնուէին, Ճաբոնցիները յարձակողականի սկսելէ առաջ: Յունիս 20ին Քէնչէնէ (հիւսիսային Քորէա) դէպ ի ծովային նահանգի սահմանագլուխը առաջացան ճաբոնական վաշտ մը և 200 հեծելազօրք: Մեր հետազօտիչները տեսան որ Ճաբոնցի այս զօրքերը մաս կը կազմեն Քորէայի հիւսիսակողմը կեդրոնացած մեծ զօրութեանց յառաջապահներուն:

ԹՈՔԻՕ.— (Պաշտօնական).— Թշնամին որ բլուր մը գրաւած էր Նանչանչէնցուի հիւսիս արեւմտեան կողմը,

ամսոյս 22ին յարձակում կրեց մեր զօրքերուն կողմէ և ետ մղուեցաւ։ Ռուս ուրիշ զօրասիւն մը որ նոյն գիւղին արեւմտեան կողմը մէկ քանի բլուրներ գրաւած էր, յամառ դիմադրութիւն մը ըրաւ, բայց վերջապէս քանի մը ժամ կռուելէ վերջ, մեր զօրքերը յարձակմամբ գրաւեցին Ռուսաց դիրքերը։ Մեր զօրքերը ճակատային յարձակում մը գործեցին ռուս ուրիշ զօրասիւն մը դէմ որ Նանչանչէնցուի հիւսիսկողմի բարձունքները գրաւած էր։ Միեւնոյն պահուն ճարոնցիք պաշարողական շարժում մը գործեցին և կտրեցին թշնամին նահանջի գիծը ծանր կորուստներ մատնելով։ 3000 ռուսներ անկարգօրէն փախան դէպի հիւսիս, 50 մեռեալ թողլով իրենց ետեւն։ 200 հոգիէ աւելի է իրենց կորուստը։ Մեր կորուստը աննշան է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեթերսպուրկէ կը հեռագրուի թէ Քոնկ Սանկի մօտ 12,000 Ռուս բանակած է։ Ասոնց մեծ մասը խազախ հեծելազօրքեր են, իսկ միւսները հետեւազօրք։ Ուրիշներ կ'ըսէ թէ Ռուսք պատրաստութիւններ կը տեսնեն Վլատիվոսթոքի դէմ ճարոնցիներուն յառաջիկայ յարձակումներուն առաջքը առնելու համար։ Բօսիէդի ծովախորշէն և Վլատիվոսթոքի միջեւ հաստատուած ամրութիւնները կը պաշտպանեն 30,000 զօրք, որոնք իրենց հետ ունին 16 թնդանօթ։ Ճարոնցի պետական անձնաւորութիւն մը յայտարարեց թէ մինչեւ որ ճարոնական բանակը Ռուսները չվռնէ Պայքալ լճին մօտ, հաշտութիւն պիտի չկնքուի։ Մանչուրիոյ մէջ շարունակ տեղատարափ անձրեւ կուգայ, և զինուորական շարժումները կը յապաղին։ Գետերը և գետակները յորդեցան։ Հուն Հօ և Լիաոհօ գետերուն վրայ հաստատուած բազմաթիւ փայտաշէն կամուրջներ փլան։ Սոնկարի յորդեց Մոնկօլիոյ մէջ և մինչեւ 15 վերստ տեղ աւերեց։ Զօր. Լինեւիչ կը շարունակէ իր նահանջը, և հետզհետէ կը պարպէ իր ճակատի գիծերը։ Ռուսաց կատարած շարժումներէն այնպէս կ'երեւի թէ Լինեւիչ որոշած է վճռական ճակատամարտ մը մղել։ Օրէ օր կ'սպասուի ճարոնցիներուն կողմէ Նինկուդայի գրաւումն։ Զօրավար Հազակավայի բանակը դէպի հիւսիս կ'առաջանայ, ուրկէ կը հետեւցուի թէ հաշտութեան բանակցութիւնները չկան, ճարոնցիք բոլորովին Ռուսները դուրս պիտի հանեն Քորէայէն, որպէսզի հաշտութեան բանակցութեանց պահուն Քորէան այլ եւս խնդրոյ առարկայ չըլլայ։ Հազակավայի և Քուրօբաթքինի բանակները իրարու հանդիպած ըլլալով մեծ ճակատամարտի մը կը սպասուի։ Օեամա մարէշալը կ'աւելցնէ շրջանիկ շարժումը, որպէսզի Լինեւիչ չկրնալով նահանջել, հարկադրուի ճակատամարտ մը մղել։ Ռուսական բանակը քանի մը օրէն ամբողջովին պիտի պաշարուի, որով Ռուս սպարապետը անշուշտ վերջին ճակատամարտի մը պիտի ձեռնարկէ։ Լինեւիչի յաղթական հանդիսանալը հաւանական չի նկատուիր, որով Մ. Արեւելքի պատերազմը աւարտելու վրայ է։ Ճարոնցիք սկսած են ծովէն և ցամաքէն նեղել Վլատիվոսթոքը որ մէկ քանի օրէն չորս կողմէն պիտի ամփոփուի։ Standard կ'ըսէ թէ Վլատիվոսթոքի և Մանչուրիոյ միջեւ հաղորդակցութիւնները խզուած են։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Վերջերս Քոնկ-կուզ խումբերը յաճախակի կը յարձակին ռուսական շրջան պահակախումբերուն վրայ։ Ասկէ կը հետեւցուի թէ մօտերս խիստ մեծ ճակատամարտ մը պիտի սկսի։ Կուծնայինէն կը հեռագրեն թէ Քոնկուզները ռուսական համազգեստ կը կրեն և ռուսական ռազմական գիծերուն վրայ կը յարձակին։ Վերջերս այդ տեսակ խումբ մը ռուսական փոխադրախումբին վրայ յարձակելով, զայն կողոպտեց։ Փոխադրախումբը կազմող ռուսական 30 զինուորներ գերի ինկան։ Պատերազմի դաշտէն առնուած լուրերը յուզում կը պատճառեն հոս։ Մանրագէտները կ'ըսեն թէ Զօր. Նոկի և Հազակավա եթէ միանան, պատերազմը այլեւս աւարտած է։ Որովհետեւ այդ գործողութիւնը կատարուելու համար ամիսներու պէտք կայ, կանխահաս կը նկատուին այն լուրերը թէ ռուս բանակը պաշարուած ըլլայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեդերսպուրկէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ռուս կառավարութիւնը հրամայեր է իւրաքանչիւր 100,000 հոգիէ երկու նոր զօրաբանակներ կազմել Վարշավիոյ, Մոսկուայի, Կիեւի և Օտեսայի նահանգներէն։ Սակայն իրազեկ շրջանակներու մէջ սա համոզումն ալ կը տիրէ թէ հաշտութեան փափաքը աւելի եւս կը տարածուի Ռուսիոյ մէջ։ Ռուս կայսրութեան խորհրդին անդամներէն նշանաւոր անձնաւորութիւն մը ըսաւ Թայմզի թղթակցին թէ ռուս կառավարութիւնը անկեղծօրէն կը փափաքի կարելի եղածին չափ շուտով աւարտել թշնամութիւնները։

—Վարչապետ Մր. Պալֆուր ճառ մը խօսելով յայտարարեց թէ նախագահ Րուզվելդ կը ջանայ որ հաշտութեան բանակցութիւնները սկսին։ Ոչ միայն Անգլիա, այլ բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհը կը փափաքի որ շուտով հաշտութիւն կնքուի։ Մր. Պալֆուր յայտարարեց թէ կը յուսայ որ նախագահ Րուզվելդի գովելի ջանքերուն շնորհիւ պիտի դադրին թշնամութիւնները առանց տեղի տալու նոր արիւնհեղութեան եւ դրամի նոր զոհողութեանց։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ուրիշներ կ'ըսէ.— Ընդհանուր կարծիքի մը նայելով հաւանական չէ որ զինադադար կնքուի, հաշտութեան պատուիրակներուն գումարումէն առաջ, որ օգոստոսի կէսէն առաջ տեղի պիտի չունենայ։

ԲԱՐԻԶ.— Ռուսիոյ հաշտութեան պատուիրակները վերջնականապէս որոշուեցան, որոնք են Բարիզի ռուս դեսպան Մ. Նէլիտով եւ զօր. Քուրոբաթքին։ Կրնայ ալ ըլլալ որ վերջին պահուն այս որոշումը փոխուի։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բեդերսպուրկէն առնուած հեռագիր մը կը հերքէ հաշտութեան կնքման մասին եղած յուսատու լուրերը, եւ կը ծանուցուի ընդհակառակը թէ հաշտութեան բանակցութիւնները շատ առաջ տարուած են։ Մանչուրիոյ մէջ զինուորական գործողութեան շարունակուելէն չի հետեւիր թէ պատերազմը պիտի շարունակուի։ Նախընթաց օրինակներ կան թէ պատերազմը շարունակուած պահուն միւս կողմէ հաշտութեան բանակցութիւններ կատարուած են։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ և Ճարոնի կառավարութիւնները համաձայնութիւն գոյացուցին որ հաշտութեան պատուիրակները օգոստոսին գումարուին։ Պատուիրակներուն առաջին նիստը ոչ թէ Ուաշինկթընի, այլ Նիւ Եորքի ջերմուկները Ռուզվելթի ամարանոցին մէջ տեղի պիտի ունենայ։ Ամերիկեան շրջանակներուն մէջ հաւանական կը նկատուի թէ մինչեւ օգոստոս 1 Մանչուրիոյ մէջ մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունենայ։

ԹՕՔԻՕ.— Նիւ Եորք Հէրալտի Թօքիոյի թղթակիցը հաւաստի աղբիւրէ իմանալով կը ծանուցանէ թէ նախագահ Րուզվելթ հրաժարեցաւ զինադադար կնքելու ջանքերէն, այլ պիտի աշխատի որ կարելի եղածին չափ շուտով գումարուին լիազօր պատուիրակները։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուս կառավարութիւնը բողոքեց «Օրէլ» հիւանդանոց նաւին ճարոնցիներուն կողմէ գրաւուելուն դէմ։

ԲԱՐԻԶ.— Զրոյց կայ թէ Պալթիկի ռուս նաւատորմին գանձը, որ կը պարունակէր քանի մը միլիոն րուպլ, կարելի եղած է ազատել Ցուշիմայի նաւամարտէն առաջ։ Ծովակալ Րօժէսթվենսքիի դրամները նաւամարտէն առաջ յանձներ է արկղակալին, որ յաջողեր է զանոնք փոխադրել Չիֆու։

ԲԱՐԻԶ.— Հավաս կ'ըսէ.— Սակարանին մէջ գործածական գործառնութիւնները աւելի դիւրաւ կատարուեցան, և գիները աւելի լաւ փակուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Մեծ մտահոգութիւն կը տեսնուի մանաւանդ գործի մարդոց մէջ, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ քաղաքական կացութեան պատճառաւ։ Մտահոգութիւնը մեծ է գլխաւորապէս հանրութեան և դրամական աշխարհին մէջ, իսկ քաղաքական շրջանակներու մէջ այնքան յայտնի մտահոգութիւն չի տիրեր։ Բայց, հակառակ բոլոր ասոնց, հաւաստի աղբիւրէ լուր կը տրուի թէ կնճռոտութիւններ պիտի չկրնան բոլորովին յարդարուիլ։

—«Տէյլի Թելէկրաֆ» կ'իմանայ Բեքինէ թէ Անգլիա և Չինաստան յաջողեցան կարգադրել Թիպէթի գործերուն վրայ ծագած դժուարութիւնները։ 450,000 տոլար միայն հատուցում պիտի ըլլայ Չինու։

ԱԹԷՆՔ.— Նոր Դահլիճը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.— Մ. Րալլի՝ վարչապետ, Ելմտական ու Արտաքին գործոց նախարար, Մ. Մավրօ Միխալի՝ Ներքին գործոց և Պատերազմական նախարար, Մ. Պուտուրիս՝ Ծովային նախարար, Մ. Քալիֆրոնաս՝ Կրթական նախարար, Մ. Խրիսթոբուլօ՝ Դատական նախարար։ Նոր Դահլիճին մէջ Մ. Տէլեանիսի կուսակցութենէն մարդ չկայ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՍԱՄՍՈՆԻ Գաւառ. Ժողովը ընդունեց Առաջնորդ Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոսի հրաժարականը։

ՌՕՏՕՍԹՕՅԻ Գաւառ. Ժողովը ընդունեց Առաջնորդ Տ. Վահրիճ վրդ.ի հրաժարականը։

—Ռոտոսթոյի Գաւառ. Ժողովը հեռագրած է Ս. Պատրիարք Հօր թէ, տեղւոյն Առաջնորդ Տ. Վահրիճ վրդ. հրաժարած է և Գաւառ. Ժողովը ընդունած է հրաժարականը, անոր տեղ Առաջն. Փոխանորդ կարգելով Տ. Գաբրիէլ քհն. Երամեանը։

ԸՆԴՀ. ՀԱՅՈՑ Ս. Հայրապետը Մայր Աթոռին մէջ անցեալ շաբթու եպիսկոպոս ձեռնադրած է Տ. Նահապետ և Աշոտ վարդապետները։ Առաջինը Առաջնորդ ընտրուած է Շուշիի, իսկ երկրորդը Ճեմարանին Տեսուչ կարգուած է Պ. Կ. Կոստանեանի տեղ։

—Մայր Աթոռի միաբաններէն գլխաւորները Կովկասի այլեւայլ թեմերը մեկնած են, հացի նուազութենէ նեղուող սովեալներուն նպաստ բաշխելու պաշտօնով։

—Աստրախանի Առաջնորդ ընտրուած Տ. Բարթողիմէոս եպս. Գէորգեան տկարութեան պատճառաւ ընդունած չըլլալով այդ պաշտօնը, Ն. Ս. Օծութիւնը հրաման ղրկեց Թեմական ժողովին նոր ընտրութիւն կատարելու։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ս. Կաթողիկոսը Այնթապի Առաջն. Փոխանորդ Տ. Կարապետ քհն.ի, Կիլիկիոյ դիւանի աշխատութիւնը գնահատելով, յատուկ կոնդակով մը Լանջախաչ կրելու արտօնութիւն շնորհած է յիշեալ քահանային։

ՊԷՅԼԱՆԻ (Հալէպ) մէջ գտնուող 40 տան չափ Հայ-Կաթոլիկեաններէն 25 հոգի դիմած են կրկին Մայրենի եկեղեցին ծոցը։ Հալէպ-Անթապի Առաջնորդ Տ. Կարապետ Ծ. վրդ. որ թեմական այցելութեան եկած ըլլալով հոն կը գտնուէր, ընդունած է անոնց առաջարկը և պէտք եղած պաշտօնական գործողութիւնները կատարած և Նուֆուսի թուղթերը փոխել տուած է։ Իսկ 40 Հայ-Կաթոլիկեաններ ալ կը պատրաստուին Մայրենի Եկեղեցին ծոցը վերադառնալ։ Այսպէսով Պէյլանի մէջ պապականութիւնը իսպառ բոլորովին կը վերջանայ։

Տ. ՄԵՍՐՈՊ Արքեպ. Սուքիասեան, կիրակի օր Գումգաբուի Դուրսի Եկեղեցին մէջ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ, Դպրաց Դասուն չորրորդ տարեդարձին առթիւ։

ԿԵԴՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ընթացաւարտ կարգին Օսմ. լեզուի և մատենագրութեան բերանացի քննութիւնները կատարուեցան երէկ։ Ներկայ էին Կրթական Նախարարութեան ոչ-իսլամ վարժարանաց քննիչ Սիւրէյա պէյ, Ափիս էֆ. Ֆէտհեան, Տիգրան պէյ Ածէմեան, Մինրան էֆ. Աբրիկեան, Գէորգ էֆ. Սիմքէշեան, Իգնատիոս էֆ. Սէրայտար, և այլն։ Քննութիւնները կը վարէր դասախօս Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան։ Ընթացաւարտներուն նախ առաջարկուեցաւ Օսմ. գրականութենէն հատուածներ, զորս բացատրեցին թուրքերէն լեզուով։ Յետոյ Արաբերէն և Պարսկերէն արձակ և ոտանաւոր հատուածներ առաջարկուեցան, զորս ուղղագրեցին, կարդացին, քերականապէս բացատրեցին և հարկ եղած տաղաչափական վերլուծումները ըրին ընթացաւարտները յաջող կերպով։ Դադարէ մը ետք, Օսմ. մատենագր. պատմութեան քննութիւնը տեղի ունեցաւ։ Հարցումներուն բոլորն ալ գրեթէ ներկաներու կողմէ առաջարկուեցան և ընթացաւարտները գոհացուցիչ պատասխաններով ներկայացուցին Օսմ. գրականութեան և լեզուին զարգացումը զանազան դարերու մէջ։ Յետոյ տեղի ունեցաւ նաեւ ֆրանս. և թուրք. փոխադարձ թարգմանութեան քննութիւնը, տնօրէնութեամբ դասախօս Պօղոս էֆ. Քէրէստէճեանի։ Շրջանաւարտները Օսմ. սահուն ոճով մը այլեւայլ նիւթեր ի գիր առած էին։

ՊԱՐՏԻԶԱԿԻ Ամերիկեան վարժարանի շրջանաւարտ կարգին հանդէսը տեղի կ'ունենայ այսօր։ Շրջանաւարտներն են՝ Պարոնայք Երուանդ Պասմաճեան՝ Պարտիզակցի, Կարապետ Կարապետեան՝ Պոլսեցի, Կարապետ Կոստանեան՝ Պոլսեցի և Յովհաննէս Կարապետեան՝ Պարտիզակցի։

ՊԱՅՊԸԼ ՀԱՈՒՍԻ մատուռին քարոզիչ և Թուրքերէն «Աւետաբեր»ի խմբագրապետ Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան, որ արձակուրդով 40 օրէ ի վեր բացակայ կը գտնուէր, նախընթաց օր մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԳՈՒՄԳԱՊՈՒԻ Աղքատախնամը կը ծանուցանէ թէ, ողբացեալ Պ. Հ. Համբարձումեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրած են Տեարք՝ Միհրդատ Համբարձումեան 56 դրուշ և Արամ Գալայճեան 40 դրուշ։

ՌՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԷ Տիար Յովհաննէս Փափազեան կը գրէ մեզ թէ տեղւոյն քահանան որ նախապէս Պատրիարքական Փոխանորդ սրբազանին ներկայութեան զղջում յայտնած և անգամ մըն ալ քահանայական սքեմի հակառակ ընթացքի մէջ չգտնուիլ խոստացած էր, հիմա կը շարունակէ իր առջի ընթացքը որուն համար քանիցս արդէն գանգատ եղած էր Պատրիարքարան։ Թաղեցիք կը փափաքին իրենց քահանան տեսնել արժանաւոր ընթացքի մը մէջ, հակառակ պարագային պիտի ստիպուին հրապարակել գանգատ տեղի տուող պարագաները։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՊՍԱԿՆԵՐ

Յառաջիկայ Երկուշաբթի 20 Յունիս Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին մէջ տեղի պիտի ունենայ ամուսնութիւնը Յովսէփ էֆ. Տէյիրմենճեանի Օր. Սիրանոյշ Եավրուեանի հետ։

×

Յառաջիկայ կիրակի Բարիզի մէջ տեղի պիտի ունենայ ատամնաբոյժ Մինրան էֆ. Այանեանի ամուսնութիւնը Օր. Վերժին Յ. Մաւրաեանի հետ։

×

Երէկ, Գում Գաբուի Մայր Եկեղեցին մէջ տեղի ունեցաւ Յովհաննէս էֆ. Ս. Մէնէքշեանի ամուսնութիւնը Օր. Ազատնի Պ. Պօյաճեանի հետ։

×

Երկուշաբթի օր, Յունիս 20, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին մէջ տեղի պիտի ունենայ Գատըգիւղի Տ. Խորէն քհ. Գալըպճեանի աղջկան Օր. Ռօզա Գալըպճեանի հանդէսը՝ ատամնաբոյժ Սահակ էֆ. Խանճեանի հետ։

ԿՆՈՒՆՔ

ՀԵՐՄԻՆ. Դուստր փորագրիչ Տիար Վահան Սվաճեանի։ Մկրտութեան հանդէսը կատարուեցաւ կիրակի օր Մաքրիգիւղի Ս. Աստուածածին Եկեղեցին մէջ, կնքահայրութեամբ Պ. Հրանտ Յովակիմեանի. մկրտող քահանան էր Տ. Պետրոս քհ. Տէր Պետրոսեան։

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ (Ատափազար).— Ձեր ներկայացուցած երկու նոր բաժանորդներուն՝ Նշան Նշանեան և Անդրանիկ Պարոնեան էֆ.ներու թերթերը սկսանք ղրկել։

ԽԱՉԻԿ ԷՖ. ԳԱԲՈՒՃԵԱՆ (Ս. Գարահիսար).— Ձեր բաժանորդագինը ստացանք։ Ձեր բաժանորդագրութիւնը կը սկսի [illegible] 1906 թուէն։

ՄԻՆԱՍ ԷՖ. ԵՒԼՃԵԱՆ (Ագհիսար).— Ձեր ներկայացուցած նոր բաժանորդներուն թերթերը սկսանք ղրկել։ Փոխարժէքները կրնաք փոխ-գրով ղրկել մեզ։

Աֆիոն Գարահիսարի մեր գործակալ Վահան էֆ. Տէրտէրեան Ատափազար մեկնած ըլլալով, Աֆիոն Գարահիսարի մէջ Մանզումէի բաժանորդ գրուիլ փափաքողները կրնան դիմել [illegible] էֆ. Մեսրոպեանի։

Համբարձումեան, Տէր-Պետրոսեան, Գաբրիէլեան և Սամուէլօֆ ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամէն ազգականաց և բարեկամաց որոնք ներկայ գտնուեցան ողբացեալ ՊՐ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆի յուղարկաւորութեան, և իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

26 Յունիս 1905

Ֆրանս. 3%	(3% Français	97 82
Րէժի	(Tab. Turcs)	394 —
Օսմ. Միացեալ	(R. Nv. Unif.)	87 72
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	131 —
Պանք Օթթ.	(Banque Ott.	605 —
Թրանսվաալ	(Transvaal)	84 —

ՌԵՍՄԻ

ԹԷՎՃԻՀԱՏ

Մէքթէպը Սուլթանի Փարսի մուալլիմի սաատէթլու Ֆէյզի էֆէնտիյէ թերֆիին րիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի թեվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆ.— Լիվերբուլի ընդհ. հիւպատոս անուանուեցաւ Թէհրանի դեսպանատան Ա. քարտուղար Մուսթաֆա Էնվէր պէյ, որուն յաջորդեց Թէհրանի մէջ Կարսի հիւպատոս Յուսուֆ պէյ։

Պերլինի պատուակալ ընդհ. հիւպատոս կարգուեցաւ Տէօյչէ Պանքի Տնօրէններէն Մ. Բոն։

⁂ Մինթէֆիք գաւառակին կառավարիչ անուանուեցաւ [illegible] գաւառակի կառավարիչ Նաճիպ պէյ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ.— Կայս. կառավարութիւնը կը շարունակէ ուսումնասիրութիւնները, Թուրքիոյ մէջ երկրագործական զարգացման միջոցներ ձեռք առնելու համար։ Այսպէս, ծանուցուեցաւ նահանգներուն, որպէսզի ամէն գաւառակի մէջ գայմագամին նախագահութեամբ յանձնաժողովներ կազմեն, որոնք կազմուած պիտի ըլլան Երկրագործական Պանքային գործակալէն, [illegible] Սենեկալին անդամներէն և երկրագործական քննիչէն, եթէ կայ։ Այս յանձնաժողովներուն պաշտօնն է քննել և ճշդել հողագործներու [illegible] երկրագործին կրած վնասը և անոր օժանդակելու լաւագոյն միջոցները խորհիլ։ Յանձնաժողովներուն տեղեկագիրները Պոլիս պիտի ղրկուին։

—Անատոլու և Րումէլիի երկաթուղիներու շրջակայքը երկրագործութիւնը զարգացնելու համար որոշուեցաւ նոյն տեղուանքի երկրագործներուն արմտիքի հունտեր բաշխել 150,000 դրշ. արժողութեամբ։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՆՈՐ ՕՐԷՆՔԻՆ քննութեան յանձնաժողովը որոշեց որ արտասահմանի մէջ տպուելով Թուրքիա բերուած ազդերն ու ծանուցումները մաքսէն անցնին առանց դրոշմուելու։ Այս որոշումը վաւերացուելու համար հաղորդուեցաւ պատկանեալ պաշտօնարանին։

ՀՌՈՄԻ օսմ. դեսպան Րէշիտ պէյ, որ մասնաւոր արտօնութեամբ Հռոմէն մեկնեցաւ, այսօր Պոլիս կը ժամանէ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.— Սելանիկի Լիվատիա գիւղացիները տեղական կառավարութեան իմաց տուին թէ Պուլկար աւազակներ մտած են նոյն գիւղին մէկ գոմը, հովիւները ծեծած և խոշտանգած են և թէ երեք գիւղացիներ ալ միացած են աւազակախումբին։ Ասոր վրայ յիշեալ մեղսակիցներուն տունը յանկարծ կոխուելով, երկուքը ձերբակալուած են։ Թուրք թերթերը կը գովեն գիւղացիներուն այս ընթացքը, որով նպաստած են կառավարութեան, անդորրութիւնը վրդովող տարրերուն ձերբակալման և վտարման գործին մէջ։

—Մանասթրի [illegible] գաւառակէն Անաստաս անուն մէկը լեռ տարուած էր 6 հոգինոց աւազակախումբէ մը։ Ասոնցմէ 4ը սպաննուած են և միւսները կը հալածուին, իսկ Անաստաս ողջամբ ազատուած է։

ՄԻՋԱԳԵՏՔԻ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Պաղտատի եւ Պասրայի միջեւ շոգենաւ բանեցնելու վարչութիւնը որոշեց քանի մը շոգենաւ յանձնարարել Եւրոպա, նոյն գիծին համար։

ՊԷՇԻՔԹԱՇԻ ԵՒ ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ միջեւ ուղղակի շոգենաւային երթեւեկ մը հաստատելու համար Շիրքէթը արտօնութիւն խնդրած էր։ Մեծեպարքոսութիւնը այս մասին կարծիքը հարցուց Ծովային Նախարարութեան։ Այս ծրագիրը՝ որուն իրականացումը մեծ օգուտ պիտի ունենայ գիւղաքնակ ժողովուրդին համար, պիտի գործադրուի մօտերս։ Շիրքէթը համաձայնած է Մախսուսէի հետ, այնպէս որ երթի տոմսակը մէկը պիտի տայ եւ դարձինն ալ միւսը։

ՖԷՆԷՐԻ Յունաց Պատրիարքարանին կից յունական ազգ. բարձրագոյն վարժարանին մրցանակաբաշխութիւնը կատարուեցաւ կիրակի օր նախագահութեամբ Պատրիարքին։ Անցեալ դպրոցական տարին վարժարանին աշակերտներուն թիւը եղած է 442, որոնց 147ը նոր։ Այս տարի շրջանաւարտ կան 52 ուսանող։ Աշակերտներու թիւին աւելնալուն պատճառն է օտար լեզուներու աւելի ուժ տրուիլը եւ դպրոցին վարձքին զեղչուիլը։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ-ՀԱՄԱ երկաթուղիին ընդհ. ժողովը նիստ գումարելով, որոշեց 13 ֆր. 35 շահաբաժին տալ ամէն արժեթուղթի։

ԻԶՄԻՐԻ քաղաքին ընդհ. քարտէսը պատրաստեց նաւային տեղակալ Րիֆաթ էֆ.։ Այս աշխատութիւնը կը բաղկանայ 80 պլանէ, երկու հատորներու մէջ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Նախարարական շրջաբերական մը ղրկուեցաւ կայսրութեան նաւահանգիստներու բոլոր տեսուչներուն, որով կը յանձնարարուի ամէն դիւրութիւն ընծայել օսմ. քաղաքները հասնող և մեկնող բոլոր շոգենաւերուն, ծովային վաճառականութեան զարգացման համար։

ՎԱՆ ղրկուած առողջապահական յանձնաժողովը, որ պաշտօն ունէր Պարսկաստանի քոլէրային Թուրքիա մուտքը արգիլել, Պոլիս դարձաւ, իր պաշտօնը աւարտած ըլլալով։

ԷՆԿԻՒՐԻԷՆ կը գրեն թէ քաղաքին քանի մը հարուստները շոգեշարժ աղօրիք մը շինել կուտան երկաթուղիին կայարանին մօտ։ Աշխատութիւնները մօտերս կ'աւարտին այս շոգեշարժ աղօրիքին որ իր տեսակին մէջ երկրորդն է նոյն հրապարակին վրայ։

—Տեղական կառավարութեան որոշմամբ Մէճիտիյէի դրամական ընթացքը որ ցարդ 19 դրշ. էր, 20 դրշ. որոշուեցաւ։

ԽՈԶԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ.— Էտիրնէէն կը գրեն թէ խոզակները [illegible] են։ Բայց ապրանքը հրապարակ իջած է և ժամանումները կը ծախուին աճուրդով։ Կը կարծուի թէ Էտիրնէի արտադրած ներուն բերքին տեսակը ընտիր է։ Գիները բարձր հակամէտ են։ Բայց ճիշդ վիճակը կարելի չէ այժմէն որոշել։

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ առաւօտ, Ղալաթիա, Քաֆէճիլէր փողոց, լէմոնատ ծախող Վասիլի աղան 3 տարու Իլիա, տան երրորդ յարկէն վար ինկալով գլուխը ջախջախուեցաւ և քիչ ետք մեռաւ։

—Պոլիս, Գըզ Թաշը Թաղին մէջ, [illegible] օր վար առնուող շէնքի մը չուրջ դրուած տախտակամածը փլչելով, կին մը վիրաւորուեցաւ գլուխէն։ Վէֆա Թաղին մէջ ալ Հասան անուն մարդ մը կառքի մը տակ մնալով վիրաւորուեցաւ։

—Սիրքէճիի առջեւ, կիրակի օր, մակոյկ մը՝ շոգենաւի մը զարնուելով, ընկղմեցաւ։ Մակոյկին մէջ գտնուող երկու հոգին ազատուեցան։

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ Սիկառի Թուղթի Օսմ. անանուն ընկերութիւնը այս օրերս հետեւեալ հեռագիրը ստացած է իր Իզմիրի ներկայացուցիչներէն.— «Պարգեւաւոր սիկառի թուղթին 120,289 թիւը որ Յունիսի վիճակահանութեան մէջ 10,000 դրշ.ի առաջին պարգեւը շահեցաւ, այսօր ներկայացուեցաւ մեզ Սէօքէյի (Այտըն) Աբտի Զավուշի կողմէ, որուն վճարեցինք 100 Օսմ. ոսկի։

ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆ

249րդ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
3% տոկոսաւոր պարտաթուղթերու
(1886ին հրապարակ հանուած)
15 ՅՈՒՆԻՍ 1905

243,474 թիւը 50,000 Ֆր. շահած է
Իսկ հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

21635	101862	141913	226082	333279
26814	110878	181707	250289	349011
28657	119320	198372	257318	367702
87885	134221	213448	270335	370546
90754	140759	215905	319449	381077

28րդ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
3% պարգեւաւոր պարտաթուղթերու
(1903ին հրապարակ հանուած)
15 ՅՈՒՆԻՍ 1905

622,795 թիւը 50,000 Ֆր. շահած է
Իսկ հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

423487	564604	612701	637576	747347
430779	566058	618143	656636	759418
462620	579849	628066	689001	774088
484627	593529	629946	737946	787351
506666	601011	636193	745358	795071

Վճարումները կը կատարէն Գահիրէի մէջ, ընկերութեան կեդրոնատեղին, Աղեքսանդրիոյ, Իզմիրի և Պոլսոյ մէջ ալ Քրէտի Լիոնէի գրասենեակները։

ՀԱՆՈՒՔ.— Կարդալ Դ. [illegible] մէջ Լա Իւնիոն է լը Ֆենիքս Էսբանեօլ կենաց պարգեւաւոր ապահովագրական ընկերութեան ազդը։

«ԹԷՄԷՆՆԱՀ»

Ինչպէս կը յիշուի, մեր գիտուն աշխատակից Տօքթ. Վալանթէն Նալբաս առաջարկած էր ձեռք սեղմելու սովորութեան տեղ ընդունիլ արեւելեան ողջոյնը, իբրեւ ամէնէն շնորհալին եւ առողջապահիկը։ Մեր աշխատակցին այս առաջարկը ընդհանուր հաւանութեան արժանացաւ Եւրոպական Մամուլին մէջ որոնք միաձայնու գովեցին թէմէննահը և փափաք յայտնեցին անոր ընդհանրացման։ Միայն Ֆրանսայի մէջ 62 օրաթերթեր և Պելճիոյ, Հոլանտայի ու Զուիցերիոյ մէջ 27 թերթեր արձագանգ եղան Տօքթ. Նալբասի յօդուածին։ Այս անգամ ալ Լոնտոնի ամէնէն նշանաւոր օրաթերթերէն Տէյլի Նիւզի յունիս 13 և Մորնինկ Ատվէրթայզըրի յունիս 14 թուակիր թերթերուն մէջ գնահատական յիշատակութիւններ եղած են արեւելեան ողջոյնի մասին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 26 յունիս.— Վարչապետ իշխան Պիւլով դարձեալ տեսակցեցաւ ֆրանսական դեսպան Մ. Պիհուրի հետ։ Երկու դիւանագէտներուն միջեւ յարաբերութիւնները լաւ են և համաձայնութիւն մը ստոյգ կ'երեւի։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջ կը կարծուի թէ Մարոքի վէճը սիրալիր կերպով պիտի հարթուի։ Ֆրանսայի ծանուցագրին տրուելիք գերման պատասխանը պիտի հասնի հինգշաբթի։ Անգլիոյ մէջ աւելի թերահաւատ են բարւոք վերջաւորութեան մը մասին, սակայն բրիտանական կառավարութիւնը բացարձակապէս որոշած է 1904ի պայմանագիրը յարգել։ Ֆրանսական կառավարութեան ուժ պիտի տայ և պիտի հետեւի ամէն պարագաներուն տակ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէ հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ սպարապետ Լինեւիչ պաշարման լուրջ սպառնալիքի տակ ըլլալով, ստիպուած է լքել իր առաջնեալ դիրքերը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1905 Յունիս 13 երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Հերմակ Առաջին օխան	$39\frac{1}{2}$-40	փարա
» երկրորդ »	38, -$38\frac{1}{2}$	»
Մախլութ »	35 -37	»
Զավտարըը »	32 -33	»
Սէրթ առաջին, օխան	38	փր.
» միջին տեսակ	37	»

Այսօր ժամանեց 20 վակոն ցորեն Անատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը	75	ղ.
» » Բ. »	72-73	»

ԹԵՓ

Օխան $18\frac{1}{2}$ փարա։

ԳԱՐԻ

Քէօստէնճէ 13—$13\frac{1}{4}$ ղրշ. գրիւը
Մէրսին $12\frac{1}{2}$-$12\frac{3}{4}$ ղրշ. գրիւը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

13/26 Յունիս 1905

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	Օ. Ո.	95.21
Երէկուան էն բարձր գինը	»	95.23
» էն վար գինը	»	95.06

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	Ֆր.	130.12
Երէկուան էն բարձր գինը	»	130 25
» էն վար	»	129 37
Րէժիի պարտաթուղթ ֆրանք		394.—
Շիրքէթը Խայրիէ		30.—
Օսմանեան Պանքա		608.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.		246.—
Թիւնել Կ. Պոլսոյ		514.—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն Ա.		310.—
» « » Բ.		269.—
Պանք Նաս. Կրէտ.		434.—
Թրամվայի Բաժնեթուղթ		7.57
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.		14.40
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.		4 $22\frac{1}{2}$
Լաւրիոմ ֆր.		39.—
Թրանսվալ. »		84.—
Ռուսական 4% 1901		89.20
Ճարոնական 4 %		89.50
Սպանիական արտաքին		90.27
Անգլիական Քոնսոլիտէ Ա. Ո.		90.—
Ֆրանսական Ռանթ ֆր.		87.45

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	ղշ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.04
Անգլիական ոսկի	109.36
Ֆրանսական ոսկի	87,16
Քրիմից	51.08
Մէթալիք	103.30
Բօլ	90.10
Ռուսլի թղթադրամ	8.59
Լոնտոն 3 ամիս	109.30
Բարիզ »	$22.92\frac{1}{2}$
Վիէննա չէք ֆիոր.	21.93
Պէրլին անտոկոս չէք մարք	18.68

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

«ՄԱՆՉՈՒՄԷԻ ԹԵՐԹՕՆԸ» —= 16 =—

ԳՐԵՑ ՍԳԻՎԵՆՍԸՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ ՍԻՄՈՆ ՉԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Դ՛ԷՊԻ Գ՛ԱՆՁԻ ԿՂԶԻՆ

Ը.

ԼՕՆԿ-ՎԻԻ ՊԱՆԴՈԿԻՆ ՄԷՋ

—Բոլոր մարդիկը ճիշդ ժամը 4ին ...ուն մէջ գտնուին, ըսաւ Դրիլօնի։

—Շատ աղէկ, պարոն, պատասխա...ց խոհարարը։

—Իրաւ որ, Աքուայր, ըսաւ Տօք...րը, ընդհանրապէս կը կասկածիմ քիչ ... ձեր կարգադրութիւններէն, ինչ ...ղես պահեմ։ Բայց ստիպուած եմ ...դունելու որ Ճօն Սիլվըր գործիս ...ւգայ։

—Ձեզի չէ՞ ըսեր որ գոհար մըն է։

—Ցամաք ելնենք։ Միմ կրնայ հե...րնիս գալ, այնպէս չէ՞։

—Ո՛, և է անպատեհութիւն մը չեմ ...նաներ։ Գլխարկդ ա՛ռ, տղա՛ս։ Վեր...ին ակնարկ մը պէտի ձգենք մեր երկ...ային նաւին վրայ։

Թ.

ՆԱՒՈՒՆ ՁԷՆՔԵՐԸ

Իսբանիօլա ծովեզերքէն բաւական հեռու խարսխած էր։ Ուստի նաւակով մը անցանք մէկէ աւելի նաւերու յետսակողմէն կամ յառաջակողմէն տակէն, որոնց պարանները երբեմն թեթեւակի կը քսուէին մեր նաւուն ողնափայտին և երբեմն ալ մեր գլխին վրայ կ'օրօրուէին։ Վերջապէս ելանք Իսբանիօլայի տախտակամածին վրայ ուր զինուորական ողջոյնով մը ընդունեցանք նաւուն երկրորդ նաւապետին Մր. Էրոյի կողմէ, պղնձագոյն դէմքով ծերունի նաւաստի մը որ ականջը օղ դրած էր և սարսափելի կերպով շիլ կը նայէր։

Աքուայրը և ինք արդէն լաւագոյն բարեկամներ եղած էին, բայց շուտով դիտեցի որ նոյն բարեկամութիւնը չկար նաւապետին և Աքուայրին միջեւ։

Նաւապետը խոհական դէմքով մարդ մըն էր, որ կարծես ամէնուն դէմ բարկացած էր նաւուն մէջ։ Այս բարկութեան պատճառը շուտը հասկցանք։ Հազիւ թէ պզտիկ սալօնը իջած էինք, նաւաստի մը գալով ըսաւ,

—Նաւապետ Սմօլէդ կը փափաքի Մր. Դրիլօնիի հետ տեսնուիլ։

—Նաւապետին տրամադրութեանը տակ եմ, պատասխանեց Աքուայրը։ Ներս թո՛ղ գայ։

Նաւապետը եկաւ և ամէնէն առաջ դուռը գոցեց վրայէն։

—Է՛, նաւապետ, ի՛նչ պէտի ըսենք նայինք։ Յուսամ թէ ամէն բան կարգին է, այնպէս չէ՞։

—Իրաւ որ, պարոն, պատասխանեց նաւապետը, աւելի աղէկ է անկեղծօրէն խօսիլ, այնպէս չէ՞, նոյն իսկ եթէ վիրաւորուիք։ Է՛ ուրեմն, պէտք է խոստովանիմ ձեզ որ ես շատ չեմ ախորժիր այս արշաւանքէն և այս նաւաստիներէն և չեմ սիրեր երկրորդ նաւապետը զոր տուիք ինծի։ Պարզ է ըսածս, այնպէս չէ՞։

—Քանի որ այդպէս է, թերեւս պէտի ըսէք նաեւ որ այս նաւն ալ չէք սիրեր, պատասխանեց Աքուայրը բարկանալու սկսած մէկու մը շեշտովը։

—Ես նաւուն խօսքը չեմ ըներ, ոչ բովանդակ գործի վրայ տեսած չեմ զայն, ըսաւ նաւապետը։ Լաւ շինուած կ'երեւայ։ Այժմ այսչափ միայն կրնամ ըսել։

—Թերեւս նաւուն տէրն ալ չէք սիրեր, ըսաւ Դրիլօնի։

Բայց Տօքդորը մէջ մտաւ այստեղ։

—Ինծի նայեցէք, ինչ հարկ կայ, ըսաւ, վիճաբանութիւնը արծարծել այսպէս անձնական հարցումներով։ Նաւապետը շատ բան ըսաւ կամ թէ շատ քիչ բան։ Պէտք է իր խօսքերուն բացատրութիւնը տայ մեզի։ Անհնար կ'երեւայ որ դուք ակամայ կը ձեռնարկէք այս ճամբորդութեան, ինչո՞ւ, նաւապե՛տ։

—Անհասկնալի պատճառը, ես ընդունեցի ինչ որ կնքուած յանձնարարութիւն կ'անուանեն, կամ ուրիշ խօսքով հաւանեցայ այս նաւը վարել և տանիլ ո՛ւր որ հրամայէ պարոնը, որ նաւուն տէրն է, շատ աղէկ։ Արդ, նաւուն մէջ գալով, տեսայ որ բոլոր նաւազները ինծմէ շատ աւելի բան գիտեն այս արշաւանքին նպատակին վրայ։ Ասիկա արդարութի՞ւն է, ինչ կ'ըսէք։

—Ո՛չ, յայտարարեց Տօքդորը։

—Եւ յետոյ, շարունակեց նաւապետը, իմացայ որ գանձ մը փնտռելու կ'երթանք։ Նաւազները ըսին այսպէս։ Հաճեցէ՛ք այս կէտը նշանակել։ Գանձ փնտռելը միշտ արկածալից և վտանգաւոր գործ է։ Այս տեսակ արշաւանքներ իմ գործս չեն, մանաւանդ երբ նպատակը գաղտնի կը պահուի և ամէն մարդ կը գիտնայ այդ գաղտնիքը բացի նաւապետէն։ Ես կատարելապէս համոզուած եմ որ երկուքդ ալ ամենափոքր գաղափար մը չունիք այն վտանգին վրայ որուն կ'ենթարկէք ինքզինքնիդ։ Կ'ուզէ՞ք որ անկեղծօրէն ըսեմ, —պարզապէս մահուան վտանգի կ'ենթարկէք ինքզինքնիդ։

—Շատ պարզ է ըսածնիդ, պատասխանեց Տօքդորը։ Բայց քիչ մը կը կասկածէինք, նաւապետ։ Կ'ընդունինք այս վտանգը, մեր իրաւունքն է։ Հիմակ անցնինք երկրորդ կէտին։ Կ'ըսէք որ նաւազները ձեր գործին չեն գար։ Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, իրենց արհեստը չե՞ն գիտեր։

—Գործիս չեն գար, այսչափ միայն կրնամ ըսել։ Եւ յետոյ, նաւազներն ընտրելու հոգը ինծի կրնայիք յանձնել։

—Արդարեւ, Դրիլօնի բարեկամս աւելի աղէկ կ'ընէր եթէ այս մասին խորհուրդ հարցնէր ձեզ։ Բայց այս զանցառութիւնը մանաւոր դիտումով եղած չէ, հաւատացէք։ Երկրորդ նաւապե՞տն ալ հաճելի չէ ձեզի։

—Ո՛չ պարոն, կարծեմ թէ իր արհեստը գիտէ բայց շատ ընտանեբար կը վարուի նաւազներուն հետ։ Երկրորդ նաւապետ մը պէտք է իր դիրքը պահէ։ Եթէ նաւաստիներուն հետ խմէ, ինչ ազդեցութիւն կ'ունենայ անոնց վրայ։

—Գինո՞վ է, հարցուց Դրիլօնի։

—Ո՛չ, չեմ կրնար «գինով է» ըսել, միայն թէ հաւասարակից ընկերներու պէս կը վարուի իր մարդոցը հետ։

—Եզրակացնենք, նաւապետ, ըսաւ Տօքդորը։ Ի՞նչ կ'ուզէք մեզմէ։

—Տեարք, անպատճառ որոշա՞ծ էք մեկնիլ։

—Անշուշտ, պոռաց Դրիլօնի։

—Լա՛ւ, քանի որ համբերութեամբ մտիկ ըրիք ինծի երբ պարզ կարծիքներ միայն կը յայտնէի առանց ապացոյցի, արտօնեցէք որ խորհուրդ մը տամ ձեզի։ Այս մարդիկը նաւուն յառաջակողմի մթերանոցին մէջ զէնք կը տեղաւորեն։ Նաւուն յետսակողմը, սալօնին տակ, տեղ կայ, ինչո՞ւ հոն չեն դներ։ Ասիկա մէկ։ Յետոյ դուք ձեզի հետ կը տանիք չորս վստահելի անձեր, որոնք, լսածիս նայելով, նաւազներուն հետ պէտի պառկին եղեր։ Ինչո՞ւ անոնց չտալ սալօնին շուրջը գտնուած տրամադրելի անկողինները։ Ասիկա երկու։

—Ուրի՞շ ալ կայ, հարցուց Դրիլօնի։

(Շարունակելի)

ԼԱ ՈՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ

La Union et le Phénix Espagnol

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ	Բարիզի իր կալուածները	Պահեստի գումար
12,000,000 ՖՐ.	7,000,000 ՖՐ.	59,000,000 ՖՐ.

Ամսական 2 ֆր.ի վճարման փոխարէն, 20 տարի վերջը «ԼԱ ՈՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ» ապահովագրական ընկերութիւնը կը խոստանայ 600 ֆր. վճարել ապահովագրեալին։

Եթէ պայմանագրին լրանալէն առաջ, ապահովագրեալը մեռնի, ընկերութիւնը մինչեւ մահուան օրը վճարուած ապահովագինները (բաժ) ամբողջովին կը հատուցանէ տանց տոկոսի։

Եթէ ապահովագրեալը 3 տարի վճարելէ վերջ, ապահովագրութիւնը ուզէ դադրեցնել ընկերութիւնը մէն մի 24 ֆր.ի փոխարէն 30 ֆրանք կը հատուցանէ տոկոսով՝ պայմանագրին լրանալէն ետքը, սակայն եթէ ուզէ անմիջապէս ետ առնել իր դրամը, այն ատեն փոքր զեղչ մը կ'ըլլայ։

Ապահովագրեալ մը, 3 տարի վերջը, իր պայմանագիրը ընկերութեան գրաւ տալով՝ կրնայ փոխառութիւն ընել չնչին տոկոսով։

600 ֆրանոց մէն մի պայմանագիր գաղղիական «Քրետի Ֆօնսիէ» կամ «Վիլ տը Բարի» պարգեւատր պարտաթուղթերուն մէկ թիւը կը կրէ, որուն վիճակելիք պարգեւին քառորդը մասը ապահովագրեալին իրաւունքն է։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ապահովագրեալ մը ամսական 2 ֆր. ($9^1/_2$ ղշ.) վճարելով, 20 տարի վերջը (480 ֆր.ի տեղ) 600) ֆր. կ'առնէ եթէ ողջ մնայ։ Ի դէպ մահուան, իր տուած դրամները իր ժառանգորդը կ'առնէ առանց տոկոսի, մեծամեծ պարգեւներ շահելու բաղդն ալ վայելելով։ — Հայր մը իր նորածին զաւկին համար ամսական 2 ֆր. վճարելով, 20 տարի վերջը 600 ֆրանքով կ'օժտէ զայն, իսկ եթէ բաղդն ալ ժպտի, իր թիւին վիճակելիք մեծ պարգեւն ալ կ'առնէ։

Ծանօթ. — Գաղղիական «Քրէտի Ֆօնսիէ» և «Վիլ տը Բարի» պարտաթուղթերը, Քրէտի Լիօնէ Պանքային (Ղալաթիա) քով պահ դրուած են։

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է

Բարիզ, Շօսէ Տանթէն, թիւ 66 իր սեպհական շէնքին մէջ

Թուրքիոյ համար ընդհ. գործակալութիւն — Կալաթա Գավաֆեան խան Նօ 6, 7, 8, 9

Մասնաճիւղ — Պոլիս, Մահմուտ Բաշա Գամանճօ խան Նօ 1–2

2 Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել Գամանճօ խանի մասնաճիւղը։

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

ՄԻԱՅՆ ԱՅՍ ԹՈՒՂԹԸ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

Որ պատուական եւ առողջապահիկ է, եւ պարգեւ մը շահելու հաւանականութիւնը ունի

ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՄԱՍԻՆ ԼՐԱԳՐՈՅՍ Դ. ԷՋԻՆ ՄԷՋ 3–2

ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սգերիճ

Դրամագլուխ 12,000,000

Տարեկան հասոյթ 3,986,000

Անգլ. ապահովագրական ընկերութիւն հրդեհի դէմ եւ կեանքի վրայ

Որ այժմ ձուլուած է ՌՕՅԸԼ ապահովագրական Ընկերութեան հեա

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւն ամէն տեսակ սեփականութիւններու վրայ, —քարաշէն և փայտաշէն կալուածներ, տեւտրական թուղթեր, ապրանքներ, եւն. եւն.։

Կեանքի մէջ նշանաւոր եղած է ամէն կարեւոր տրդ և տղոր կերպով կը գործելուն համար։

Իր դրամագլուխն՝ 12,000,000 անգլ. ոսկիի բարձր թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ'երաշխաւորէ ապահովագրեալներուն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՔ

ԼԻՎԸՐՊՈՒԼ, թիւ 1՝ ՆՕ՚Թ ՃՕՆ ՍԹՐԻԹ

ԼՕՆՏՕՆ, 28՝ ԼՕՄԲԱՐՏ ՍԹՐԻԹ

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՓՕՆՏ ՄԷԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Նօ. 4 և 5 Քիւչիւք Թիւնել խան

Դեր-Գործակալ Էփրէնկ

ՄԱԳՍՈՒԴ Ց. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ 50–4

ՍԱՓՐԻՉ

Սափրիչ Արտաշէս Մ. Դաւիթեան պատիւ ունի ծանուցանել Պատ. հասարակութեան որ Սարրէֆի պողոտային վրայ բաղնիքին կից 84 թիւ խանութին մէջ աշխատելէն, ինչպէս նաեւ Ենիմահալլէի Բօզաղ Պաշի ճամբէն վրայ 94 թիւ խանութին մէջ ալ սափրիչ Անդոն Քէօլէեանի հետ ընկերութեամբ պատրաստ են իրենց դիմող մարդոց յաճախորդները գոհ ընել մաքուր, արագ և խիստ ախորժելի եղանակաւ սափրելու և մազ կտրելու ու յարդարելու մասին։ Այս խանութներուն մէջ դիւրագնի կը ծախուին նաեւ ամէն տեսակ ընտիր անուշահոտութիւնք։ 3–5

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

Մանկապարտէզներու համար «Գծամարզարան» անուն Գերմանական և Ամերիկեան մանկավարժական դրութեամբ շինուած գծագրութեան տետրակներ, ամբողջը 9 տետրակ։

Կեդրոնատեղի Կ. Պոլիս, Պալը Գուլի ճամբէն Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ Գրատուն։

Հեղինակ

Խ. ԻՆԿԻԼԻԶԵԱՆ

Ուսուց. Գծագր., Գեղագր. և Ձեռ. Աշխատ. Բեան

10–1

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ անուամբ հրապարակի վրայ ծանօթ հանդերձեղէնոց այս վաճառատան ընկերներէն, Տէոր Արտակ Մօսիկեան բաժնուած ըլլալով, գործը ամբողջովին մնացած է Տեարք Տիգրան Տամլամաեան եւ Ընկ.ի որ ըստ առաջնոյն պիտի շարունակէ գործել նոյն ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ անուամբ։ Ցիշեալ վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուի նոր ու գեղեցիկ մթերք մը զորնաւ եւ ամառուան զանազան հագուստներու, որոնց և տղայոց. նաեւ վաճառատան յարգելի պետերը կ'առանձնեն պատրաստել ապսպրանքով (Sur commande) ալ և այլ հանդերձներ, կերպասէ, ձեւի և կարուածքի ազնուութեամբ ամէնէն դժուարահաճներն իսկ գոհ ձգելու պայմանաւ։ Այս առթիւ Եւրոպայէն նոր բերել տուած է նորոյթ կերպասներու ճոխ տեսակներ, Բաց աստի, վաճառատունը պատրաստ է չափաւոր համեստ վճարումներով հագուստ պատրաստել ամէն այն ծանօթ անձերուն՝ որոնք մէկ անգամէն գնելու դիւրութիւնը չունին, և այս առթիւ պէտք է յիշեցնել որ ուրիշ գերձակներու նման պայմանակի այդ դիւրութիւնը երբեք աննպաստ ու սուղ չը պիտի ըլլայ յարգելի յաճախորդաց համար։

Սակարկութիւն չկայ. գինները թիւ ՄԻԱԿ դրոշմուն։ Միակ կեդրոնատեղին

"ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ"

25 Սուլթան Համամ, Հավուզլը խանի կից, թիւ 25։

50–18

ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆՆԵՐ

Կալաթա խավեար խան երկրորդ յարկ թիւ 83

Ֆրանսայէն և Անգղիայէն վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած զուտ և ընտիր բուրդէ երիկ մարդոց համար յատուկ զգեստեղէններ, բարտոսիւներ և բանթալօններ բերուած ըլլալով, արգոյ հասարակութեան կը յանձնարարուի անգամ մը դիմել յիշեալ վաճառատունը, ուր ճաշակի ազնուութիւնը և գինին չափաւորութիւնը իրարու հետ կը մրցին։

50–12 Գ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

ԴԱՇՆԱԿԻ

ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐԴԱՐՈՒՄ

Անոնք որ իրենց դաշնակը նորոգել կամ յարդարել կ'ուզեն, կրնան դիմել Լեւոն էֆ. Գալֆաեանի, Նուրը Օսմանիէ, Ճըղալ օղլու ճամբէսի թիւ 53։

Լեւոն էֆ. Գավաֆեան երկար ատենէ ի վեր այս գործը իրեն մասնագիտութիւն ըրած ըլլալով, ամէն անոնք որ իրեն կը դիմեն, խիստ գոհ կը մնան։ 8–5

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԿԱԹԸ

Մայրական կաթն ալ գտնուեցաւ վերջապէս։ Ցայտնի է որ Նորմանտական կաթը զուիցերիականէն խիստ ընտիր և սննդարար է։ Ֆրանսական

Բռուսօ տ'էրմօն (Ս. և Օ) Ընկերութիւնը Ֆօսֆաթէն և Նորմանտիոյ ամենապատուական կաթէն տղոց համար ընտիր սնունդ մը պատրաստած է ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷ անուամբ, որ մօր կաթին տեղը կը բռնէ բացարձակապէս։ ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷՆ խիստ անուշահամ է, մեծ ախորժով կ'ուտեն պէպէքներն և քանի՛ ուտեն՝ ա՛յնչափ կ'գիրնան ու կ'ուժովնան։ Տղոց ու կիներու հիւանդութեան մասնագէտ բժիշկներ պէպէքներուն իբր սնունդ միակ Ֆարէն Լաքթէ Ֆրանսէն կը յանձնարարեն որ նիւթ դիւրամարս է, տղոց ստամոքսը չի խանգարեր, փորհարութիւն չի պատճառեր, անոնց ակռայ հանելն ու ոտքի ելլելը կը դիւրացնէ ու կը փութացնէ և զանոնք կը պաշտպանէ տղոց յատուկ ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ։ Անոնք որ իրենց սրտի հատորներուն առողջութեանը կը ցանկան և կը փափաքին ապագային հուժկու, առողջ և կորովի տեսնել իրենց զաւակները, անհրաժեշտ է որ անունի նմանութենէ չխաբուին ու իրենց զաւակներուն իբր սնունդ փնտռեն միայն և միայն ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷՆ և տուփերուն վրայ ալ այս մարգան։ Կը ծախուի ամէն մեծ նպարավաճառներու, դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։

Մեծաքանակ գնումներու համար դիմել Պլ. Է. ԾԱՆՆԻՒ վաճառատունը. Կ. Պոլիս։ 6–50

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԲԵՐՆԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Ակռաներու և բերնի առողջութիւնը կ'ապահովէն մարսողութիւնը, զոր չեն կրնար լաւապէս կատարել գէշ վիճակի մէջ գտնուող ակռաները։ Բերանն ու լինտերը առողջ պահելու, ակռաները ճերմկցնելու և անոնց փտութեան առաջքն առնելու և փտել սկսածները բժշկելու համար անհրաժեշտ է գործածել

ՍՈՒԼԱԳԻ ՊԷՆԷՏԻՔԹԻՆ

ՕՇԱՐԱԿԸ. ՓՈՇԻՆ ԿԱՄ ԽՄՈՐԸ

որ Բասգէօրեան գրութեամբ պատրաստուած անուշահոտ և հականեխական է,

լինտերուն մէջի միքրոբները կը ջնջէ, բերնին գարշահոտութիւնը կը բուժէ, կոկորդին ու խռչափողին թարախալից նիւթերն ու բորբոքումները կ'անհետացնէ։ Ամէնէն սասանիկ ակռայի ցաւն իսկոյն կը հանդարտի Սուլագ Պէնէտիքթինի մէջ թրջուած կտոր մը բամպակով։ Բարիզի 1900ի Արուեստահանդէսին մէջ, ուր աշխարհի բոլոր ակռայի դեղերը ներկայացուած էին, Սուլագի Պէնէտիքթեան հարց այս ակռայի դեղերն անհամեմատ հռչակուեցան, և այս կարեւոր վարչութեան Տնօրէնն արուեստահանդէսին ժիւրիի անդամ անուանուելով, գերազանցապէս նուիրագործուեցաւ համբաւն այս պատրաստութեան։ 26–15

ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒՆ

Վերջին տարիներուս մեր երկրին Գերմանիոյ հետ մշակած առեւտրական, ճարտարարուեստական և կրթական սերտ յարաբերութիւնները անհրաժեշտ պէտք մը դարձուցած են մեր համայնքին ալ ուսանիլ Գերման լեզուն։

Բազմամեայ և փորձառու ուսուցիչ մը որ Զուիցերիական համբաւաւոր Համալսարանի մը մէջ բազմամեայ շրջան մը բոլորած է, պատրաստ է թէ դպրոցներու մէջ և թէ' առանձին տուներու դասաւանդել Գերմաներէն լեզուն դիւրամատչելի պայմաններով, կը յուսանք թէ Պատ. Հասարակութիւնը պիտի ջանայ օգտուիլ այս առիթէն։ Դիմողները կատարելապէս գոհ պիտի մնան։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել ժամը 2–6 (Ը. Թ.), Ֆինճանճըլար Եօքուշու, Ամերիգան Խան, Թիւ 12։ 9–15

ԹԱՀԹԱՊՈՒՆԵԱՆ ԹԷՐԶԻՅԱԿՈՒ

Մահմուտ Բաշատա Մահմութըր խանընտա 32 նօմերօլու մաղազադա տամամ աքմըրլամա էլպիսէ իլէ մէչըուլ օլուպ, վագթին կիրիզէնէ մուվաֆըգ սուրէթտէ պիչիմլի էլպիսէ եափըլըր կիպի, պալըճա թիւյիւն էլպիսէլէրի վէ սաիր քումաշլարի սփօզ վէրաիկի կիւն վէ սամաթա օլգաձ իլէ հազըր բուլըր։ Թիւճարան ըսմարըըլարը իլէ վէ սաիր տասալըրընա հօֆթալըգ իլէ սախի էլպիսէ եափար. պու խուսուսա թէչրիֆ բուեէնէք զէվաթըն մուխթազի սուրէթտէ հօշնուտիյէթինի մուճիպ օլաճաղընտան խըանը մէգիւրիւ էտէրիմ։ 50–32

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Ելեկտրական եւ լուսանկարչական ամէն տեսակ պիտոյից

Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

14, Բասամ ճէլ Թիւնէլ, Բէրա

Միակ ներկայացուցիչ և կեդրոնատեղի Վէսթէնսօրբ և Վէհէնէր Բլաքներու, աշխարհահռչակ՝ իբր լաւագոյն և աժան։

Ամէն տեսակ լուսանկարչական թուղթեր էօրմաճ, Վէլիճեկքօն. եւն. ֆրանսական և գերմանական դեղօրայք, ամէն տեսակ գործիներ և պիտոյք ֆօթօկրաֆներու և ամաթէօրներու։

Ժամ հաւաքածոյ ելեքտրական զանգակներու Գերմանական և ֆրանսական։ Շանթարգել։ Առանին ելեքտրական և պատզ հեռաձայն, ելեքտրական առանին և գրպանի լապտեր. դիւրամատչելի պայմաններ ելեքտրական զեկեղմանց, Քաթալօկ և Նմոյշ ձրիաբար կը տրուին ուզողներուն։

Գաւառներու յանձնարարութիւնք ամենայն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին։ 20–13

PHOENIX ASSURANCE L. Co.

„ՖԻՆԻՔՍ"

ՀԻՄՆԱՄԵԱԼ Ի ԼՕՆՏՕՆ 1782ԻՆ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ

Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ առանձ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ և մնաուց մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հ դեհի և կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ և շարժուն ստացուածք, յայժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ և ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ. Ցա՛րդ վճարած է տասնել քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ և գաւառաց։ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Վիքթորիա խան. Պահէ Օրօմանի քով Ղալաթիա

Փոխ Գործակալք ի Պոլիս

ՌՈՒԲ. ԱՐԻԿԵԱՆ — Էմին պէյ խան

ՃԻՎԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ — Ֆնտըգլեան խան

Ջնջիչ բիւգերու

Ա. ԷՆՖԻՃԷՃԵԱՆ 9–50

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ՄԿՆԱՍՊԱՆ

Mort aux Rats

par la Pâte phosphorée de Louis Steiner de Vernon (France)

ԲԱԹ ՖՕՍՖՕՐԷ

15, Médaille aux Expositions or, vermeil, Argent & Bronze

Ի Վերնօն (Ֆրանսա) աշխարհահռչակ Լուի Շթայնրի պատրաստած այս անզուգական դեղը որ վայրկենական կ'սպաննէ դաշտային և քաղաքային ամենէն մեծ մուկերը, կը ծախուին մասնաւոր շիշերու մէջ հետեւեալ գիներով

$1/4$ ՇԻՇԸ 50 ՓԱՐԱՑ — $1/2$ ՇԻՇԸ 2 ՂՐՈՒՇ

TUE SOURIS (MARQUE DÉPOSÉE)

ԹԻՒ ՍՈՒՐԻՆ ցորենի հատիկներ են որ մասնաւորապէս պատրաստուած է փոքր մուկեր (ֆրնարգ սրչանի) ինչպէս նաեւ պարտէզներու մէջ հողին տակ ապրող մուկեր, եայլն միտսատկար փոքր կենդանիներ սպաննելու համար

$1/4$ ՏՈՒՓԸ 50 ՓԱՐԱՑ

Վերոյիշեալ դեղերը կը ծախուին

Պոլիս. Ամէն մեծաքանակ դեղօրէից վաճառատունները և դեղարանները։

» Պին Պիր Չէյիտ վաճառատունը, Պահճէ-Գաբու

» Իպրահիմ Էթհէմ էֆէնտի, Մըսըր Չարշըն

» Տ. Բ. Տիմիթրիատի, Անգլիական վաճառատունը Պահճէ Գաբու

» Գազար տը Ֆրանս, Նպարեղէնի վաճառատունը Համիտիյէ փողոց Բերա. Փօն Մարշէն

» Ամեն մեծ դեղարաններն և Նպարավաճառատունները։

Ուշադրութիւն շիշերուն և տուփերուն, որոնք գրոշմուած և վրան L. Steiner, Vernon ինչպէս նաեւ գործածութեան եղանակը նշանակուած են։

Թուրքիոյ ընդհանուր կեդրոնատեղին է միայն մեծաքանակ վաճառումներու և յանձնարարութեանց համար, Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ, Հաճօբուլօ խան, Թիւ 31։ 3–50

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ԽԱՆԿԸՆՃԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՉՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզի իտարէսի — Բարիզտէ, Վանտօմ մէյտանընտա 9 նումերօլը տայիրէի խուսուսիյէտէ

ՀԱՐԻՔ ՇՈՒՊԷՍԻ	ԷՕՄԻՒՐ ՇՈՒՊԷՍԻ
Սէրմայէ վէ ինթիեաթ 119,000,000 ֆր.	Սէրմայէ վէ ինթիեաթ 161,500,000 ֆր
1903ին թահսիլաթը 25,000,000 »	1903 բրիմ թահսիլաթը 12,000,000 »
Թէտիէ օլունան զիյան 284,000,000 »	Թէտիէ օլունան զիյան 130,000,000 »
Սիկուրթալը էմլաքըն գըյմէթի 22 միլիառ.	Սիկուրթատաօլունէօմիւր 278,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ կաւէթ միւտտէթ չէրտիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էնվէն ֆիյաթլարլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ «Օսմանլը Պանքասը» տըր. Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը ստամպոլտա, Սուլթան Համամընտա, Քաթըրճը Օղլու Խանտա

Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՕՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ղալաթատա պիրուճա պէր Շիւպէսի օլտուղը կիպի Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի աժանլարը վար տըր։ 50–48

ՀԱՋԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱԳԳԸԷՅԻ ԵՒ ԵՔՐԷՄԻ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Եւրոպայէն ներածուած խայծղանի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծղանը, որ Ցունաստանի Արուեստից Ցուցահանդէսէն արժանիքի արծաթ շքանշանի արժանացած է։ Անուշահոտ է և բնաւ ստամոքսը չխանգարեր։ Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս յանձնարարուած է հանգուցեալ Տօքթ. Խ րասանճեան էֆէնտիէ։ Այս խայծղանը եթէ ր ...ճի դգալով մը խմուելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի տարափոխ հիւանդութեանց դէմ կը պաշտպանէ մարդը։

Արագապէս կը բուժէ հազը, հարբուխը, կուրծքի իլուածքները, պռնկիթը, դժուարաշնչութիւնը, թոքախտի սկզբնաւորութիւնը, մորթի հիւանդութիւնները և ծննդական գործարաններու անհանգստութիւնը։

Կը ծախուի Մայրաքաղաքիս ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ Կ. Պոլսոյ համար գինն է 5 դահեկան։ 32–50

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՍՕՖԻԱ

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ՖՐՔ. 9,500,000

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար 17 վերապահովագրող ընկերութեանց իր գործոց բաժնեկից ՖՐՔ. 142,750,000

Ցվերջ Դեկտ. 1904ի կատարուած ապահովագրութիւնք 1,618,000,000 Ֆրք.

Վնասուց համար վճարած՝ մինչեւ 31 Դեկտեմբեր 1904 32,000,000 »

ՊԱԼՔԱՆ Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ընդդէմ Հրդեհի, Ծովային փոխադրութեանց, Կեանքի և արկածներու դէմ խիստ դիւրամատչելի պայմաններով։

Ուղղակի գործակալութիւններ և վերապահովագրական գրասենեակներ ամբողջ Եւրոպայի մէջ, Ասիոյ և Ամերիկայ Միացեալ Նահանգները։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ:

Քրէտի Լիօնէ. — Բարիզ, Կ. Պոլիս, Իզմիր

Տէօյչէ Պանք. — Պերլին, Համպուրկ

Անկլօ Էճիբչիըն Պանք. — Աղեքսանդրիա

Անկլօ Աւստրիան Պանք. — Լօնտոն, Վիէննա, Պուքրէշ

Պանք Նասիօնալ Պիւլկար (և) Պանք տը Գոմէրս — Սօֆիա

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ

Ընդհանուր Գործակալ Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՌՈՒՆՃԵԱՆ

Թահթաբուն Խան, Ղալաթա, Կ. Պոլիս

Տնօրէն Պոլսոյ մասնաճիւղին ՎԱՀԱՆ ԵԿԱՒՈՍ

Գոթըրճը Օղլու Խան, Թիւ 33 50–21